

WOJEWÓDZKI URZĄD PRACY
w Białymstoku

Ranking

zawodów

deficytowych i nadwyżkowych

w woj. podlaskim

w 2011r.

Białystok, kwiecień 2012

**RAPORT OPRACOWANO
W WYDZIALE BADAŃ I ANALIZ
WOJEWÓDZKIEGO URZĘDU PRACY
W BIAŁYMSTOKU**

Wersja elektroniczna raportu dostępna na stronie internetowej WUP

www.up.podlasie.pl

<http://www.up.podlasie.pl/index.php/strony/22201>

SPIS TREŚCI

WSTĘP	4
CEL OPRACOWANIA	4
PODSTAWA I METODOLOGIA OPRACOWANIA	5
1. ANALIZA BEZROBOCIA W WOJ. PODLASKIM WEDŁUG ZAWODÓW	7
1.1. NOWO REJESTRUJĄCY SIĘ BEZROBOTNI WEDŁUG ZAWODÓW	7
1.2. BEZROBOTNI OGÓŁEM ZAREJESTROWANI W KOŃCU OKRESU SPRAWOZDAWCZEGO..	11
1.3. STRUKTURA ZAWODOWA BEZROBOTNYCH WG PŁCI	16
1.4. STRUKTURA ZAWODOWA BEZROBOTNYCH ABSOLWENTÓW	19
1.5. ZAWODY GENERUJĄCE DŁUGOTRWAŁE BEZROBOCIE W WOJ. PODLASKIM	22
2. ANALIZA OFERT PRACY WG ZAWODÓW (GRUP ZAWODÓW)	27
3. ANALIZA BEZROBOCIA I OFERT PRACY WEDŁUG RODZAJU DZIAŁALNOŚCI OSTATNIEGO MIEJSCA PRACY (WG SEKCJI PKD)	31
4.1. ZAWODY NADWYŻKOWE	35
4.2. ZAWODY DEFICYTOWE	38
4.3. ZAWODY ZRÓWNOWAŻONE	41
PODSUMOWANIE I WNIOSKI	44

WSTĘP

Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych jest jednym z instrumentów dostarczających informacji z zakresu popytu i podaży pracy.

Jako jednolita metoda, służąca koordynacji szkolenia bezrobotnych oraz kształcenia zawodowego z potrzebami rynku pracy, Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych (MZDiN) został wprowadzony w 2005r. przez Ministerstwo Gospodarki i Pracy. Na podstawie opracowanych przez Ministerstwo Gospodarki i Pracy zaleceń metodycznych do prowadzenia Monitoringu sporządzane są cyklicznie raporty powiatowe, wojewódzkie i krajowe o charakterze diagnostycznym (raporty półroczne) oraz diagnostyczno-prognostycznym (raporty roczne).

Niniejszy raport ma charakter diagnostyczny i zawiera analizę zawodów deficytowych i nadwyżkowych w woj. podlaskim w 2011r.

Cel opracowania

Obowiązek opracowywania analiz rynku pracy i badania popytu na pracę, w tym prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych jest jednym z zadań samorządu województwa w zakresie polityki rynku pracy. Zadanie to wynika z zapisów Ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy¹.

Podstawowym celem Rankingu zawodów deficytowych i nadwyżkowych jest przedstawienie kompleksowej, aktualnej informacji na temat kształtowania się popytu i podaży pracy na regionalnym rynku pracy w 2011r. w przekroju zawodowym.

Porównanie struktury zawodowej popytu na pracę (ofert pracy zgłaszanych do urzędów pracy) i podaży pracy (zarejestrowanych bezrobotnych) pozwoli na:

- określenie obszarów nierównowagi między popytem a podażą siły roboczej (wskazanie zawodów deficytowych i nadwyżkowych),
- utworzenie rankingu zawodów wg wskaźników: intensywności nadwyżki/deficytu zawodów, długotrwałego bezrobocia, szansy uzyskania oferty.

Uzyskane informacje w tym zakresie będą stanowić źródło informacji pomocne przy:

- określaniu kierunków i natężenia zmian zachodzących w strukturze zawodowo-kwalifikacyjnej na regionalnym rynku pracy,

---

¹ Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, art. 8, ust.1pkt.3 (Dz. U. z 2004r. Nr 99, poz. 1001, z późn. zm.).

Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w woj. podlaskim w 2011r.

- właściwym planowaniu i prowadzeniu działań w zakresie przeciwdziałania bezrobociu przez samorządy oraz instytucje i organizacje zajmujące się problematyką bezrobocia,
- podnoszeniu jakości usług rynku pracy w zakresie pośrednictwa pracy i poradnictwa zawodowego, poprzez dostarczanie informacji w zakresie zawodów poszukiwanych przez pracodawców oraz zawodów, na które zmniejsza się zapotrzebowanie na rynku pracy,
- inicjowaniu kierunków szkoleń osób bezrobotnych zgodnie z potrzebami rynku pracy, w celu zapewnienia ich większej efektywności,
- planowaniu kierunków kształcenia zawodowego dostosowanych do potrzeb rynku pracy,
- prowadzeniu racjonalnego i zgodnego z potrzebami rynku pracy gospodarowania środkami Funduszu Pracy,
- sporządzaniu wykazu zawodów, w których za przygotowanie zawodowe młodocianych pracowników może być dokonywana refundacja wynagrodzeń i składek na ubezpieczenia społeczne
- prowadzeniu badań, analiz, prognoz i innych opracowań dotyczących rynku pracy.

Podstawa i metodologia opracowania

Niniejszy raport został sporządzony zgodnie z Zaleceniami metodycznymi do prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych i w oparciu o tablice wynikowe wygenerowane przy użyciu specjalnie przygotowanej aplikacji w ramach Systemu Informatycznego SYRIUSZ. Aplikacja ta pozwala na wydruk zestawień zawierających wyliczone wskaźniki, umożliwiające określenie zawodów deficytowych i nadwyżkowych i interpretację uzyskanych wyników. Stworzona w ten sposób baza informacyjna dostępna jest również dla innych osób zainteresowanych (<http://mz.praca.gov.pl>).

Podstawowym źródłem informacji wykorzystanych do opracowania raportu były dane liczbowe dotyczące struktury zarejestrowanych bezrobotnych i wolnych miejsc pracy, zawarte w załącznikach do sprawozdania MPiPS-01 o rynku pracy, sporządzanych przez powiatowe urzędy pracy: załączniku nr 3 „Bezrobotni oraz oferty pracy według zawodów i specjalności” za I i II półrocze 2011r. oraz załączniku nr 2 „Bezrobotni według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy oraz oferty pracy” za I i II półrocze 2011r.”. Z tego też względu raport dotyczy jedynie części rynku pracy, tej objętej aktywnością powiatowych urzędów pracy.

Podstawą analizy struktury zawodowej bezrobotnych i ofert pracy jest nowa

Klasyfikacja Zawodów i Specjalności², która weszła w życie 1 lipca 2010 roku. W dokumencie tym **zawód** został zdefiniowany jako zbiór zadań (zespół czynności) wyodrębnionych w wyniku społecznego podziału pracy, wykonywanych stale lub z niewielkimi zmianami przez poszczególne osoby i wymagających odpowiednich kwalifikacji (wiedzy i umiejętności), zdobytych w wyniku kształcenia lub praktyki. Wykonywanie zawodu stanowi źródło dochodów. Zawód może dzielić się na specjalności, które są wynikiem podziału pracy w ramach zawodu i zawierają czynności o podobnym charakterze wymagające pogłębionej lub dodatkowej wiedzy i umiejętności zdobytych w wyniku dodatkowego szkolenia lub praktyki. **Umiejętność** określono jako sprawdzoną możliwość wykonania odpowiedniej klasy zadań w ramach zawodu (specjalności), natomiast przez **kwalifikacje zawodowe** rozumiane są układy wiedzy i umiejętności wymagane do realizacji składowych zadań zawodowych³.

Klasyfikacja została opracowana na podstawie Międzynarodowego Standardu Klasyfikacji Zawodów ISCO-08 (COM), zalecanego przez EUROSTAT krajom członkowskim Unii Europejskiej do stosowania w badaniach statystycznych i analizach rynku pracy i uwzględnia aktualną zarówno aktualną klasyfikację zawodów szkolnictwa zawodowego, jak i strukturę zawodową na rynku pracy w Polsce.

Klasyfikacja jest pięciopoziomowym, hierarchicznie usystematyzowanym zbiorem zawodów i specjalności występujących na rynku pracy i obejmuje 2360 zawodów (specjalności), które zostały zagregowane w 444 grupy elementarne, a następnie w 132 grupy średnie, 43 duże i 10 wielkich, na podstawie podobieństwa kwalifikacji zawodowych wymaganych dla realizacji zadań danego zawodu (specjalności). Wszystkie pozycje klasyfikacyjne opatrzone zostały symbolem cyfrowym (kodem). Grupy wielkie oznaczono symbolem jednocyfrowym, grupy duże – dwucyfrowym, grupy średnie – trzycyfrowym, a elementarne – czterocyfrowym. Poszczególnym zawodom i specjalnościom przyporządkowano kod sześciocyfrowy.

---

² Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 kwietnia 2010r. w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności dla potrzeb rynku pracy oraz zakresu jej stosowania (Dz. U. z 2010r. Nr 82, poz. 537), obowiązujące od 1 lipca 2010r.

³ Klasyfikacja zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy, Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej, Warszawa 2010, s. 9

1. ANALIZA BEZROBOCIA W WOJ. PODLASKIM WEDŁUG ZAWODÓW

1.1. Nowo rejestrujący się bezrobotni według zawodów

W ciągu 2011r., w powiatowych urzędach pracy województwa podlaskiego zarejestrowało się 75457 nowych bezrobotnych. Napływ do bezrobocia był większy w stosunku do roku o 12929 osób, tj. o 14,6%. Spośród nowo rejestrujących się bezrobotnych, zawód posiadały 55163 osoby, tj. 73,1%.

Tab. 1 Nowo rejestrujący się bezrobotni w woj. podlaskim w latach 2010-2011 wg wielkich grup zawodów

Grupy zawodów (nazwa grupy wielkiej)	2010r.		2011r.		wzrost/spadek	
	liczba	liczba	liczba	%	w liczbach (+/-)	w %
Ogółem, z tego:	88386	100,0	75457	100,0	-12929	-14,6
1. Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	160	0,2	258	0,3	98	61,3
2. Specjaliści	12261	13,9	9913	13,1	-2348	-19,2
3. Technicy i inny średni personel	13216	15,0	10473	13,9	-2743	-20,8
4. Pracownicy biurowi	2434	2,8	2244	3,0	-190	-7,8
5. Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy	9310	10,5	8702	11,5	-608	-6,5
6. Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	1565	1,8	1245	1,6	-320	-20,4
7. Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	17189	19,4	14699	19,5	-2490	-14,5
8. Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	3575	4,0	3215	4,3	-360	-10,1
9. Pracownicy przy pracach prostych	4683	5,3	4404	5,8	-279	-6,0
10. Siły zbrojne	9	0,01	10	0,01	1	11,1
Bez zawodu	23984	27,1	20294	26,9	-3690	-15,4

Największy napływ osób bezrobotnych do ewidencji urzędów pracy odnotowano tradycyjnie w grupie robotników przemysłowych i rzemieślników (19,5% ogółu „napływów”), techników i innego średniego personelu (13,9%) i specjalistów (13,1%), a przede wszystkim w grupie bezrobotnych bez zawodu (26,9%).

W 2011 roku odnotowano zmniejszony napływ w prawie wszystkich wielkich grupach zawodów, z wyjątkiem przedstawicieli władz publicznych, wyższych urzędników i kierowników (wzrost o 61,3%). Największy spadek dotyczył techników i innego średniego personelu i rolników, ogrodników, leśników i rybaków (o ponad 20%) oraz specjalistów (o 19,2%).

Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w woj. podlaskim w 2011r.

Tab. 2 Największy napływ do bezrobocia według dużych (2-cyfrowych) grup zawodów w 2011r.

Grupy zawodów	2011 rok	
	Nowo rejestrujący się bezrobotni	% do ogółu „napływów”
Średni personel nauk fizycznych, chemicznych i technicznych, w tym:	5580	7,4
- technicy mechanicy	1778	2,4
- technicy rolnicy i pokrewni	1032	1,4
- technicy nauk fizycznych i technicznych	785	1,0
- technicy budownictwa	599	0,8
- technicy technologii żywności	525	0,7
Robotnicy obróbki metali, mechanicy maszyn i urządzeń, w tym:	4939	6,5
- mechanicy pojazdów samochodowych	1870	2,5
- ślusarze i pokrewni	1332	1,8
- mechanicy maszyn i urządzeń rolniczych i przemysłowych	642	0,9
- ustawiacze i operatorzy obrabiarek do metali i pokrewni	612	0,8
Robotnicy w przetwórstwie spożywczym, obróbce drewna, produkcji wyrobów tekstylnych i pokrewni, w tym:	4873	6,5
- stolarze meblowi i pokrewni	1279	1,7
- piekarze, cukiernicy i pokrewni	1201	1,6
- krawcy, kuśnierze, kapelusznicy i pokrewni	1001	1,3
- szwaczki, hafciarki i pokrewni	452	0,6
Sprzedawcy i pokrewni, w tym:	4659	6,2
- sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)	4162	5,5
Pracownicy usług osobistych, w tym:	3462	4,6
- kucharze	1293	1,7
- gospodarze budynków	724	1,0
- fryzjerzy	662	0,9
- kelnerzy	379	0,5
Specjaliści do spraw ekonomicznych i zarządzania, w tym:	2905	3,8
- specjaliści do spraw administracji i rozwoju	1649	2,2
- specjaliści do spraw reklamy i marketingu	373	0,5
- specjaliści do spraw zarządzania i organizacji	368	0,5
Robotnicy budowlani i pokrewni (z wył. elektryków), w tym:	2973	3,9
- murarze i pokrewni	872	1,2
- hydraulicy i monterzy instalacji sanitarnych	438	0,6
- cieśle i stolarze budowlani	329	0,4
- malarze i pokrewni	326	0,4
Robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie, w tym:	2826	3,7
- robotnicy pomocniczy w budownictwie ogólnym	1077	1,4
- robotnicy przy pracach prostych w przemyśle	836	1,1
- robotnicy pracujący przy przeładunku towarów	355	0,5
Średni personel do spraw biznesu i administracji, w tym:	2563	3,4
- średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych	1548	2,1

Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w woj. podlaskim w 2011r.

Grupy zawodów	2011 rok	
	Nowo rejestrujący się bezrobotni	% do ogółu „napływów”
- pracownicy administracyjni i sekretarze biura zarządu	299	0,4
Specjaliści z dziedziny prawa, dziedzin społecznych i kultury, w tym:	2212	2,9
- ekonomiści	621	0,8
- specjaliści z dziedziny prawa gdzie indziej niesklasyfikowani	401	0,5
- filolodzy i tłumacze	357	0,5

Na poziomie poszczególnych zawodów i specjalności (wg kodu 6-cyfrowego) najczęściej bezrobotnych zarejestrowało się w 2011 roku w zawodach (Tab.3):

Tab. 3 Największy napływ osób do bezrobocia według 6-cyfrowych kodów zawodów w 2011r.

Kod zawodu	Napływ bezrobotnych ogółem w zawodach:	2011r.	
		liczba	%
000000	Bez zawodu	20294	26,9
522301	Sprzedawca	3799	5,0
331403	Technik ekonomista	1423	1,9
311504	Technik mechanik	1389	1,8
722204	Ślusarz	1306	1,7
931301	Robotnik budowlany	1077	1,4
753105	Krawiec	974	1,3
723103	Mechanik pojazdów samochodowych	901	1,2
711202	Murarz	871	1,2
242217	Specjalista administracji publicznej	850	1,1
752205	Stolarz	837	1,1
314207	Technik rolnik	815	1,1
512001	Kucharz	717	1,0

Spośród nowo rejestrujących w 2011 roku osoby będące w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki stanowiły 14,6% (10980 osób). Napływ absolwentów do rejestrów bezrobotnych był o ponad 1/5 mniejszy niż w roku poprzednim o 3086 osób, tj. o 21,9%, a ich udział w ogólnej zbiorowości nowo rejestrujących się bezrobotnych zmniejszył się o 1,3 punktu proc.

W 2011 roku najczęściej absolwentów rejestrowało się w zawodach (Tab.4):

Tab. 4 Największy napływ absolwentów do bezrobocia według 6-cyfrowych kodów zawodów w 2011r.

Kod zawo- du	Napływ absolwentów w zawodach:	2011r.	
		liczba	% do ogółu ab- solwentów
000000	Bez zawodu	4028	36,7
242217	Specjalista administracji publicznej	277	2,5
235107	Pedagog	262	2,4
522301	Sprzedawca	260	2,4
311504	Technik mechanik	231	2,1
242190	Pozostali specjaliści ds. zarządzania i organizacji	195	1,8
263102	Ekonomista	190	1,7
723103	Mechanik pojazdów samochodowych	182	1,7
331403	Technik ekonomista	170	1,5
512002	Kucharz małej gastronomii	148	1,3
261906	Prawnik legislator	131	1,2
264302	Filolog - filologia obcojęzyczna	113	1,0
351203	Technik informatyk	110	1,0
514101	Fryzjer	108	1,0

Największy napływ do bezrobocia zaobserwowano w grupie absolwentów nie posiadających zawodu – głównie absolwentów liceów ogólnokształcących (36,7% ogółu nowo rejestrujących się absolwentów), licznie reprezentowani też byli absolwenci szkół wyższych, głównie kierunków humanistycznych i ekonomicznych.

1.2 Bezrobotni ogółem zarejestrowani w końcu okresu sprawozdawczego

W końcu 2011r. w urzędach pracy woj. podlaskiego zarejestrowanych było 65920 bezrobotnych. W porównaniu do końca poprzedniego roku liczba bezrobotnych zwiększyła się o 2159 osób, tj. o 3,4%. Stopa bezrobocia wyniosła dla województwa 14,1%, tj. o 0,3 punktu proc. więcej niż w końcu 2010r.

W populacji bezrobotnych dominują osoby, posiadające zawód. W końcu 2011r. zbiorowość ta liczyła 49821 osób (75,6% ogółu bezrobotnych w województwie) i w ciągu roku zwiększyła się o 1019 osób, tj. o 2,1%. Bez zawodu natomiast było 16099 zarejestrowanych bezrobotnych (24,4%), tj. o 1140 osób więcej niż w końcu 2010r. (o 7,6%).

Statystyka dla osób bezrobotnych poprzednio pracujących sporządzana jest według zawodu, w jakim bezrobotni ci poszukują pracy i do wykonywania tego zawodu mają odpowiednie kwalifikacje potwierdzone świadectwem szkolnym lub innym dokumentem, bądź odpowiednim, minimum 6-miesięcznym, stażem pracy w danym zawodzie. Natomiast grupa bezrobotnych bez zawodu obejmuje osoby, które nie posiadają świadectwa czy dyplomu ukończenia szkoły lub odpowiedniego kursu oraz osoby, które nie posiadają udokumentowanej ciągłości pracy w okresie minimum 1 roku w tym samym zawodzie. Są to głównie osoby z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej oraz z wykształceniem średnim ogólnokształcącym.

Tab. 5 Bezrobotni zarejestrowani w końcu 2011r. wg wielkich grup zawodów

Grupy zawodów (nazwa grupy wielkiej)	2010		2011		wzrost/spadek	
	liczba	%	liczba	%	w liczbach	w %
Ogółem, z tego:	63761	100	65920	100	2159	3,4
1. Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	129	0,2	200	0,3	71	55,0
2. Specjaliści	6367	10,0	6535	9,9	168	2,6
3. Technicy i inny średni personel	9324	14,6	9187	13,9	-137	-1,5
4. Pracownicy biurowi	1890	3,0	2050	3,1	160	8,5
5. Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy	7555	11,8	8161	12,4	606	8,0
6. Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	1538	2,4	1507	2,3	-31	-2,0
7. Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	14400	22,6	14375	21,8	-25	-0,2
8. Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	3053	4,8	3151	4,8	98	3,2
9. Pracownicy przy pracach prostych	4540	7,1	4645	7,0	105	2,3
10. Siły zbrojne	6	0,01	10	0,01	4	66,7
Bez zawodu	14959	23,5	16099	24,4	1140	7,6

Podobnie jak w latach poprzednich, struktura zawodowa zarejestrowanych w końcu 2011r. bezrobotnych zdominowana była przez 3 wielkie grupy zawodów, a mianowicie: robotników przemysłowych i rzemieślników (21,8% ogółu bezrobotnych), techników i inny średni personel (13,9%) oraz pracowników usług osobistych i sprzedawców (12,4%). Najmniej licznie z kolei reprezentowani byli wśród bezrobotnych przedstawiciele sił zbrojnych (0,01% ogółu), przedstawiciele władz publicznych, wyższych urzędników i kierowników (0,3%), rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy (2,3%) oraz pracownicy biurowi (3,1%).

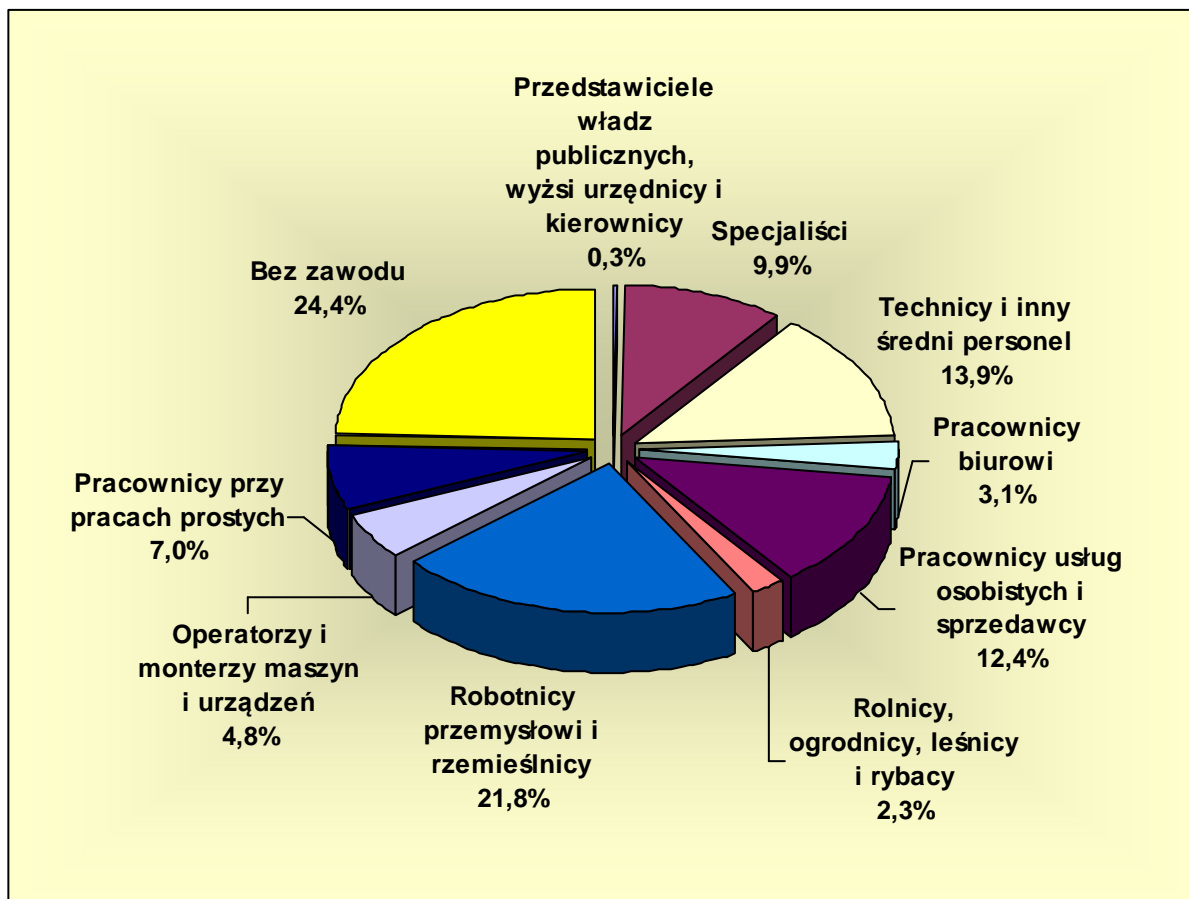
W 2011 roku największy wzrost poziomu bezrobocia, mimo zmniejszonego napływu, nastąpił w grupie osób bez zawodu (o 1140 osób), wśród pracowników usług osobistych i sprzedawców (o 606 osób) oraz w grupie specjalistów (o 168 osób). Spadek liczby zarejestrowanych bezrobotnych dotyczył natomiast 3 grup zawodowych, przede wszystkim techników i innego średniego personelu (o 137 osób).

Przyglądając się bliżej poszczególnym **specjalnościom na poziomie wyższego wykształcenia**, należy podkreślić, że od kilku lat najliczniejszą grupę stanowią specjaliści do spraw administracji i rozwoju (1194 osoby), ekonomiści (462 osoby), nauczyciele gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych (412 osób), wizytatorzy i

Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w woj. podlaskim w 2011r.

specjaliści metod nauczania (438 osób), specjaliści do spraw reklamy i marketingu (276 osób), specjaliści z dziedziny prawa gdzie indziej niesklasyfikowani (261 osób), specjaliści w zakresie rolnictwa, leśnictwa i pokrewni (245 osób), specjaliści do spraw zarządzania i organizacji (214 osób), filolodzy i tłumacze (212 osób) oraz filozofowie, historycy i politolodzy (210 osób).

Wykres 1. Struktura zawodowa bezrobotnych w woj. podlaskim wg wielkich grup zawodów (stan w końcu 2011r.)

Poniżej przedstawiono ranking, w którym zostało uwzględnionych 19 elementarnych (4-cyfrowych) najczęściej występujących wśród bezrobotnych grup zawodów (zarejestrowani bezrobotni stanowili co najmniej 1,0% ogółu bezrobotnych w województwie).

Tab. 6. Lista rankingowa 19 grup zawodów najczęściej występujących wśród bezrobotnych w woj. podlaskim (stan w końcu 2011r.)

Lp	Kod zaw.	Nazwa elementarnej grupy zawodów	2011r.	
			liczba	% do ogółu bezrob.
1.	5223	Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)	3909	5,9
2.	7231	Mechanicy pojazdów samochodowych	1619	2,5
3.	3115	Technicy mechanicy	1421	2,2
4.	3314	Średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych	1391	2,1
5.	7222	Ślusarze i pokrewni	1292	2,0
6.	5120	Kucharze	1272	1,9
7.	2422	Specjaliści do spraw administracji i rozwoju	1194	1,8
8.	7531	Krawcy, kuśnierze, kapelusznicy i pokrewni	1153	1,7
9.	7512	Piekarze, cukiernicy i pokrewni	1123	1,7
10.	7522	Stolarze meblowi i pokrewni	1092	1,7
11.	3142	Technicy rolnictwa i pokrewni	1083	1,6
12.	9313	Robotnicy pomocniczy w budownictwie ogólnym	1082	1,6
13.	7112	Murarze i pokrewni	959	1,5
14.	9112	Pomoce i sprzętaczkę biurowe, hotelowe i pokrewne	940	1,4
15.	9329	Robotnicy przy pracach prostych w przemyśle gdzie indziej niesklasyfikowani	851	1,3
16.	5153	Gospodarze budynków	827	1,3
17.	3119	Technicy nauk fizycznych i technicznych gdzie indziej niesklasyfikowani	750	1,1
18.	7412	Elektromechanicy i elektromonterzy	733	1,1
19.	7233	Mechanicy maszyn i urządzeń rolniczych i przemysłowych	640	1,0

Podobnie jak w latach poprzednich, na czele rankingu uplasowali się sprzedawcy sklepowi (ekspedienci) - najliczniejsza wśród osób bezrobotnych grupa zawodowa, licząca 3909 osób, tj. 5,9% ogółu bezrobotnych. Mimo że do tej grupy adresowanych jest najwięcej propozycji zatrudnienia, jest to obecnie zawód nadwyżkowy na podlaskim rynku pracy.

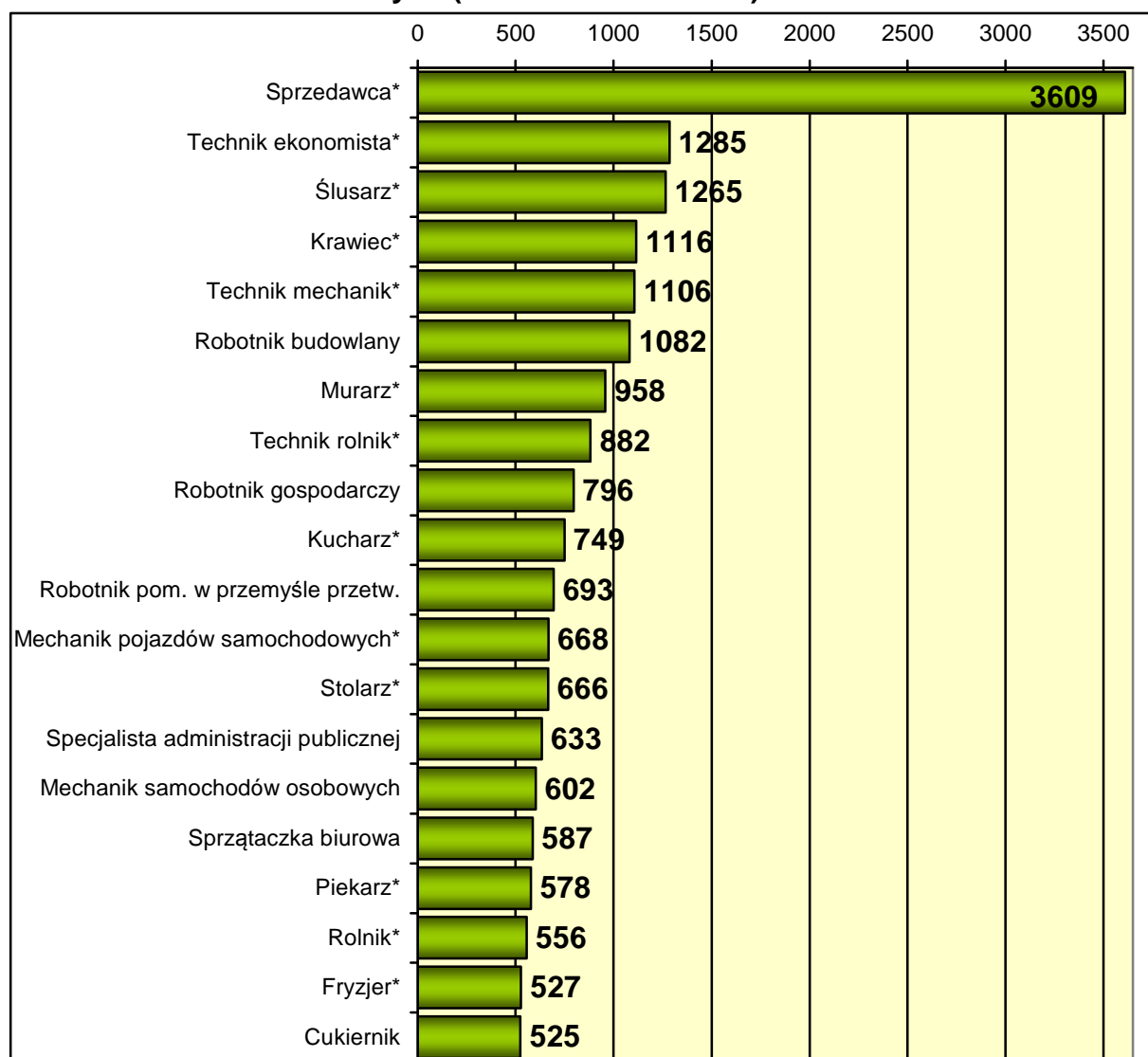
Kolejne pozycje na powyższej liście są zdominowane przez przedstawicieli dwóch wielkich grup zawodów: robotników przemysłowych i rzemieślników (mechaników pojazdów samochodowych, ślusarzy, krawców, kuśnierzy, kapeluszników, piekarzy, cukierników, stolarzy meblowych, murarzy, elektromechaników i elektromonterów) oraz techników i innego średniego personelu (techników mechaników, średniego personelu do spraw statystyki, techników rolnictwa i techników nauk fizycznych i

Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w woj. podlaskim w 2011r.

technicznych gdzie indziej niesklasyfikowanych). Większość z wymienionych zawodów należy do grupy nadwyżkowych.

W rankingu zawodów najliczniej reprezentowanych przez zarejestrowanych bezrobotnych wystąpił również zawód z grupy specjalistów: na poz. 7 specjalista do spraw administracji i rozwoju (1194 osoby, tj. 1,8% ogółu bezrobotnych), będący zawodem nadwyżkowym na podlaskim rynku pracy.

Wykres 2. Ranking 20 specjalności najczęściej występujących wśród podlaskich bezrobotnych (stan w końcu 2011r.)

1.3 Struktura zawodowa bezrobotnych wg płci

W zbiorowości bezrobotnych zarejestrowanych w końcu 2011r. kobiety stanowiły 48,1% (31736), a mężczyźni 51,9% (34184). W ciągu roku liczba bezrobotnych kobiet zwiększyła się o 1526 (o 5,1%), a mężczyzn o 633 (o 2,1%). Udział kobiet zwiększył się o 0,7 punktu proc. (w końcu 2010r. wynosił on 47,4%).

Tab. 7 Bezrobotni w woj. podlaskim wg wielkich grup zawodów w podziale na płeć (stan w końcu 2011 roku)

Grupy zawodów (nazwa grupy wielkiej)	Bezrobotni ogółem		z tego:			
	liczba	%	Kobiety		Mężczyźni	
			liczba	%	liczba	%
Ogółem, z tego:	65920	100	31736	100,0	34184	100,0
1. Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	200	0,3	71	0,2	129	0,4
2. Specjaliści	6535	9,9	4305	13,6	2230	6,5
3. Technicy i inny średni personel	9187	13,9	4776	15,0	4411	12,9
4. Pracownicy biurowi	2050	3,1	1403	4,4	647	1,9
5. Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy	8161	12,4	6209	19,6	1952	5,7
6. Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	1507	2,3	796	2,5	711	2,1
7. Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	14375	21,8	3546	11,2	10829	31,7
8. Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	3151	4,8	763	2,4	2388	7,0
9. Pracownicy przy pracach prostych	4645	7,0	1961	6,2	2684	7,9
10. Siły zbrojne	10	0,01	0	0,0	10	0,0
Bez zawodu	16099	24,4	7906	24,9	8193	24,0

Struktura zawodowa bezrobotnych kobiet zdecydowanie różni się od struktury zawodowej bezrobotnych mężczyzn. Wśród kobiet większy udział zaznaczył się w grupach zawodowych związanych z wyższym i średnim poziomem wykształcenia. I tak: 13,6% bezrobotnych kobiet stanowiły specjalistki, podczas gdy wśród mężczyzn odsetek osób z wyższym wykształceniem wyniósł zaledwie 6,5%. Podobnie wyraźne różnice zaznaczyły się w stosunku do osób zaliczanych do grupy zawodowej pracowników biurowych (4,4% wśród bezrobotnych kobiet i 1,9% wśród bezrobotnych mężczyzn) i w mniejszym stopniu - w grupie techników i innego średniego personelu (15,0% wśród bezrobotnych kobiet i 12,9% wśród bezrobotnych mężczyzn). Największe dysproporcje, jeśli chodzi o przewagę kobiet, dotyczą jednak

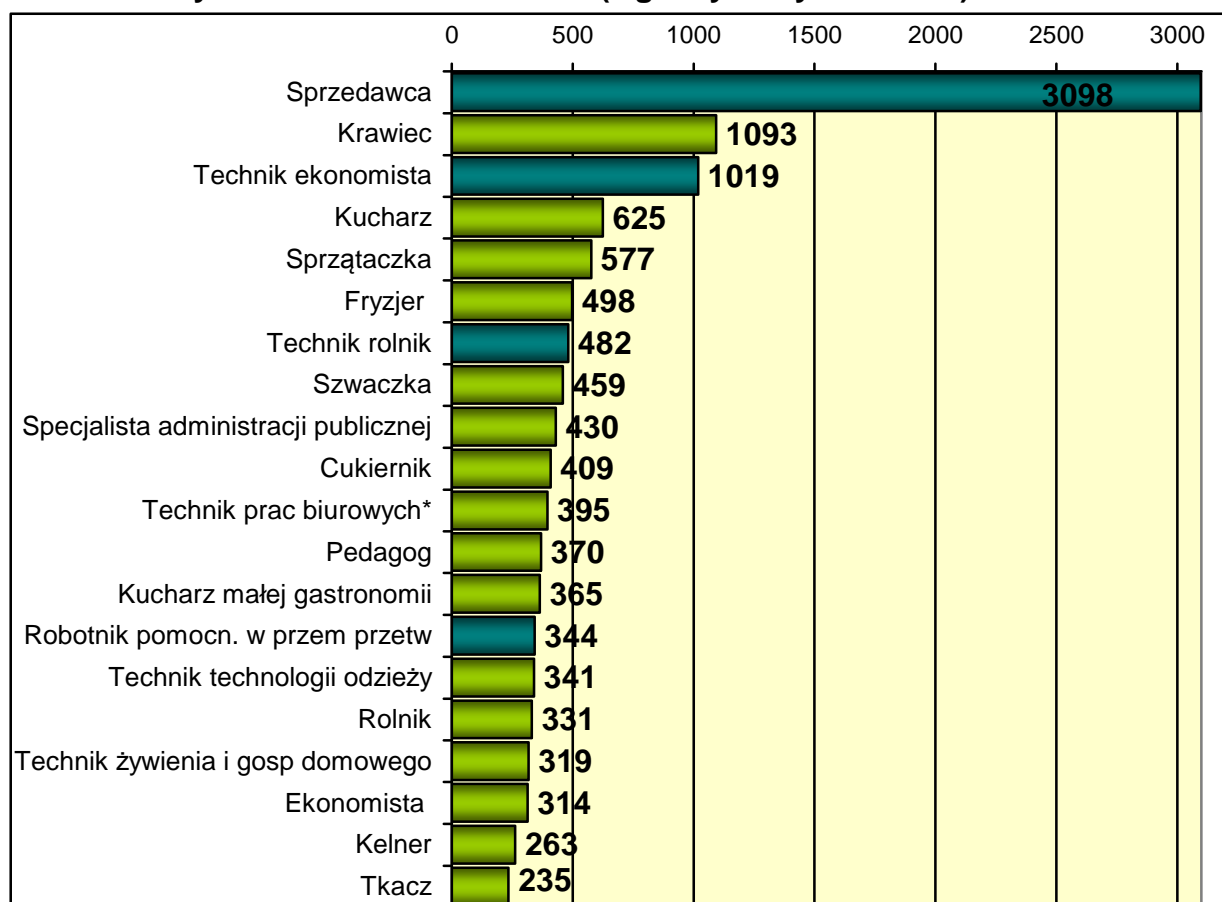

Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w woj. podlaskim w 2011r.

grupy pracowników usług osobistych i sprzedawców (19,6% wśród bezrobotnych kobiet i tylko 5,7% wśród bezrobotnych mężczyzn).

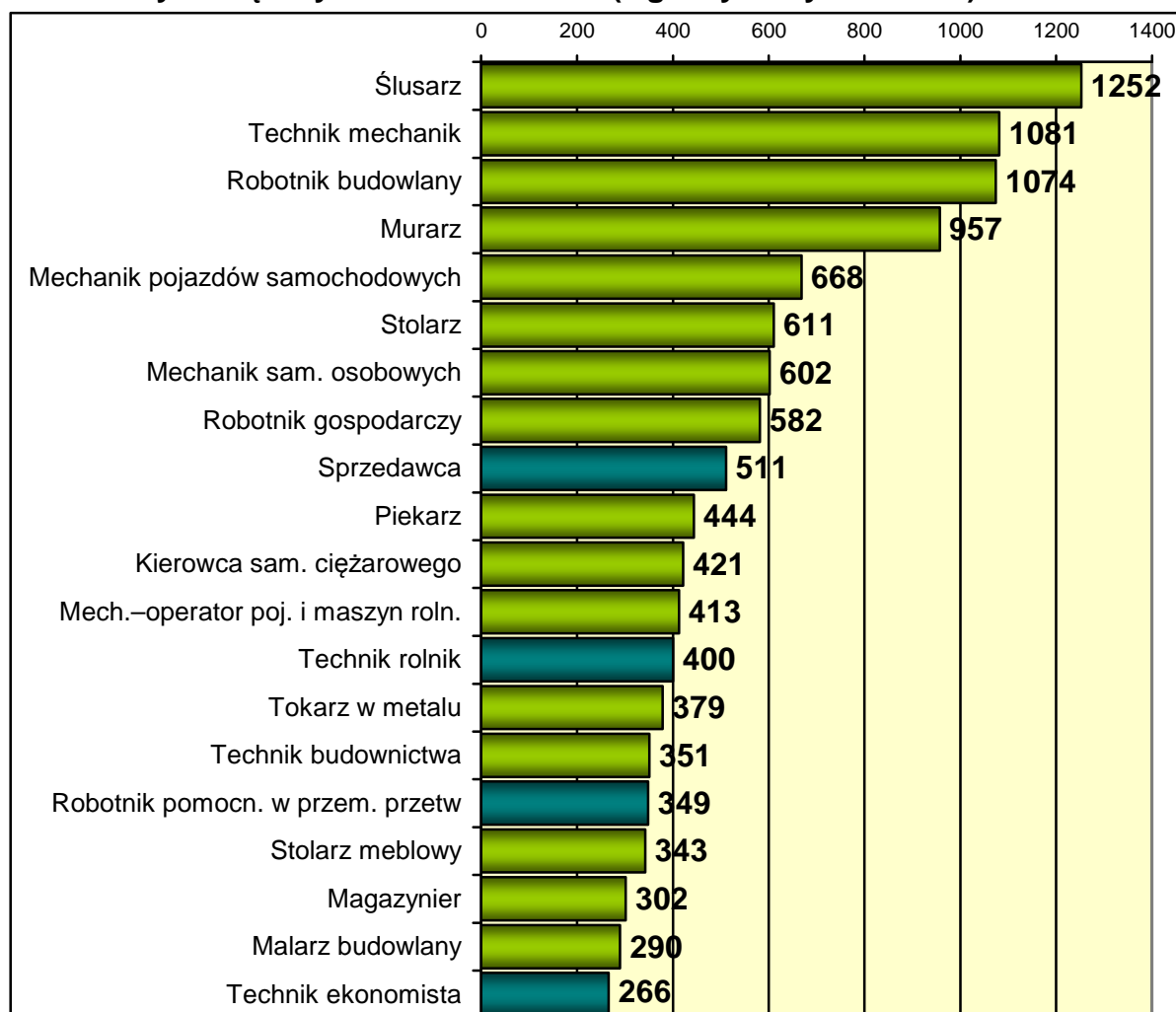
Z kolei w grupie bezrobotnych mężczyzn większy udział mieli robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy (31,7% wśród bezrobotnych mężczyzn i 11,2% wśród bezrobotnych kobiet), operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń (7,0% wśród bezrobotnych mężczyzn i 2,4% wśród bezrobotnych kobiet) oraz pracownicy przy pracach prostych (7,9% wśród bezrobotnych mężczyzn i 6,2% wśród bezrobotnych kobiet), czyli przedstawiciele grup zawodów związanych z niższymi poziomami wykształcenia.

Wykres 3. Ranking 20 zawodów najczęściej występujących wśród bezrobotnych kobiet w końcu 2011r. (wg 6-cyfrowych kodów)

Kolorem ciemniejszym zaznaczono zawody powtarzające się wśród kobiet i mężczyzn.

Wykres 4. Ranking 20 zawodów najczęściej występujących wśród bezrobotnych mężczyzn w końcu 2011r. (wg 6-cyfrowych kodów)

Kolorem ciemniejszym zaznaczono zawody powtarzające się wśród kobiet i mężczyzn.

Zróżnicowanie zawodowe między tymi dwiema grupami bezrobotnych jest duże. Ranking najliczniejszych zawodów bezrobotnych kobiet zdominowany był przez zawody związane ze sferą handlu i usług (sprzedawca, krawiec, kucharz, fryzjer, sprzątaczką, kelner) oraz z pracami biurowymi; wystąpiły tu również zawody na poziomie wykształcenia wyższego (specjalista administracji publicznej, pedagog, ekonomista). Z kolei bezrobotni mężczyźni licznie reprezentowali zawody budowlane, zawody związane z kierowaniem i naprawą pojazdów samochodowych oraz z przemysłem przetwórczym i maszynowym.

1.4 Struktura zawodowa bezrobotnych absolwentów

Grupą bezrobotnych, objętą monitoringiem zawodów deficytowych i nadwyżkowych są osoby będące w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki w szkole, ukończenia kursów zawodowych trwających co najmniej 24 miesiące lub od nabycia uprawnień do wykonywania zawodu przez niepełnosprawnych, zwane w skrócie absolwentami. Grupa ta obejmowała w końcu 2011r. 4456 osób bezrobotnych i stanowiły one 6,8% ogółu bezrobotnych. W ciągu roku liczba bezrobotnych absolwentów zwiększyła się o 7 osób, tj. o 0,2%, a udział tej grupy wśród ogółu bezrobotnych zmniejszył się o 0,2 punktu proc.

Tab. 8 Bezrobotni absolwenci w woj. podlaskim wg wielkich grup zawodów (stan w końcu 2011 roku)

Grupy zawodów (nazwa grupy wielkiej)	Bezrobotni ogółem		w tym absolwenci	
	liczba	%	liczba	%
Ogółem, z tego:	65920	100	4456	100,0
1. Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	200	0,3	2	0,0
2. Specjaliści	6535	9,9	1217	27,3
3. Technicy i inny średni personel	9187	13,9	604	13,6
4. Pracownicy biurowi	2050	3,1	116	2,6
5. Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy	8161	12,4	378	8,5
6. Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	1507	2,3	16	0,4
7. Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	14375	21,8	318	7,1
8. Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	3151	4,8	50	1,1
9. Pracownicy przy pracach prostych	4645	7,0	68	1,5
10. Siły zbrojne	10	0,01	0	0,0
Bez zawodu	16099	24,4	1687	37,9

Struktura zawodowa bezrobotnych absolwentów różni się zdecydowanie od struktury ogółu zarejestrowanych bezrobotnych.

Wśród bezrobotnych absolwentów najliczniej reprezentowaną grupą zawodową są specjaliści. W końcu 2011r. do grupy tej zaliczono 1217 osób i stanowiły one 27,3% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych absolwentów. Wśród ogółu bezrobotnych osoby z wyższym wykształceniem stanowiły 9,9%. Udział specjalistów wśród

Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w woj. podlaskim w 2011r.

bezrobotnych absolwentów jest więc 2,8-krotnie większy niż w ogólnej zbiorowości bezrobotnych.

Drugą pod względem liczebności grupą zawodową wśród bezrobotnych absolwentów są technicy i inny średni personel – w końcu 2011r. zarejestrowane były 604 osoby. Stanowiły one 13,6% bezrobotnych absolwentów, a więc podobny odsetek jak wśród ogółu zarejestrowanych bezrobotnych (13,9%).

Wysoki jest też w populacji bezrobotnych absolwentów udział osób nie posiadających żadnego zawodu i znacznie przewyższa on analogiczny wskaźnik w ogólnej liczbie bezrobotnych: odpowiednio 37,9% wobec 24,4% (przed rokiem 32,0% wobec 23,5%).

Tab. 9 Lista rankingowa zawodów najczęściej występujących wśród bezrobotnych absolwentów w woj. podlaskim (stan w końcu 2011r.)

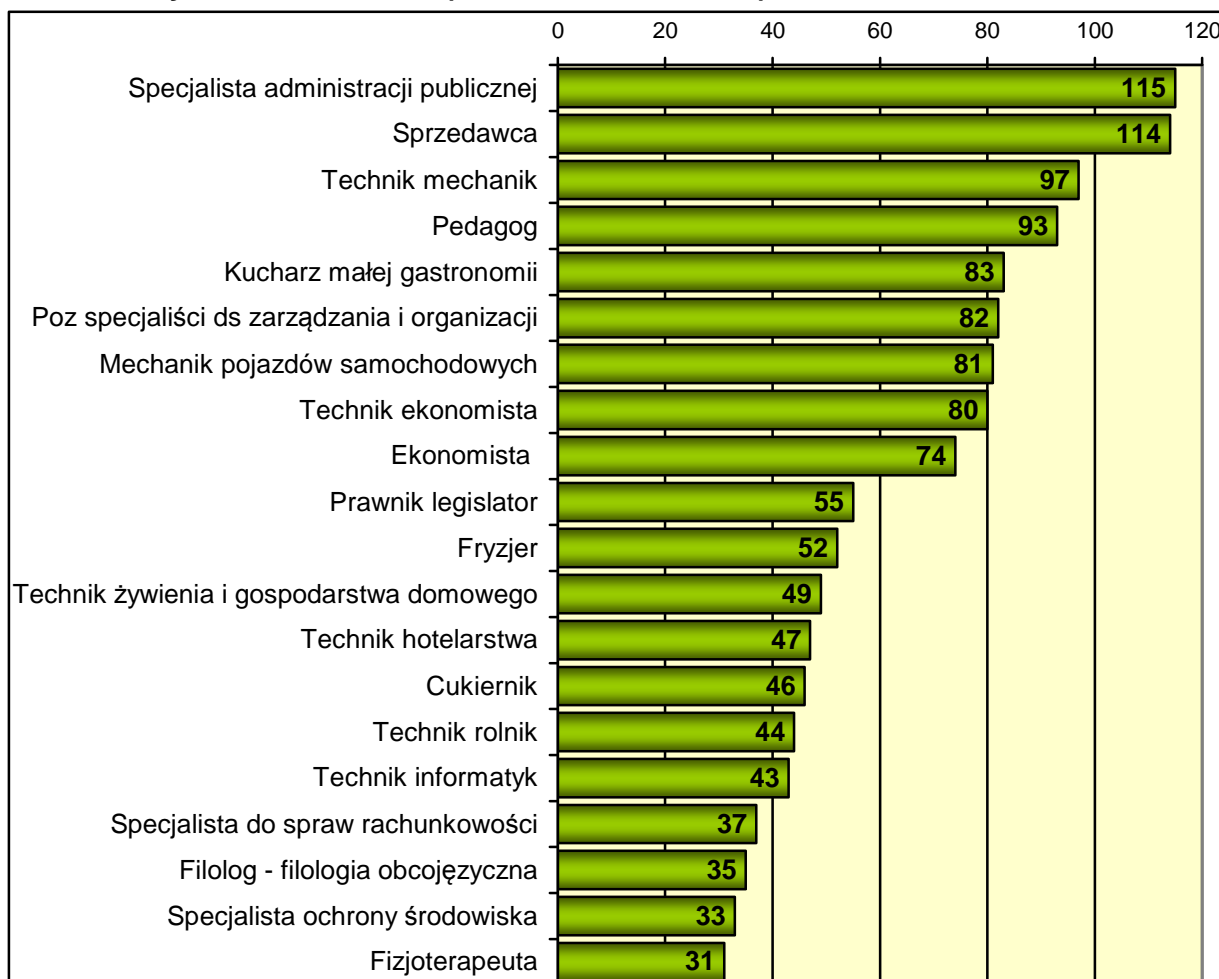
Lp	Kod zaw.	Nazwa elementarnej grupy zawodów	2011r.	
			liczba	% do ogółu bezrob. absolw.
1.	2422	Specjaliści do spraw administracji i rozwoju	194	4,4
2.	5223	Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)	136	3,1
3.	3115	Technicy mechanicy	115	2,6
4.	5120	Kucharze	99	2,2
5.	3314	Średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych	95	2,1
6.	2351	Wizytatorzy i specjaliści metod nauczania	93	2,1
7.	2421	Specjaliści do spraw zarządzania i organizacji	91	2,0
8.	7231	Mechanicy pojazdów samochodowych	91	2,0
9.	2631	Ekonomiści	74	1,7
10.	2619	Specjaliści z dziedziny prawa gdzie indziej niesklasyfikowani	71	1,6
11.	7512	Piekarze, cukiernicy i pokrewni	64	1,4
12.	5141	Fryzjerzy	61	1,4
13.	3220	Dietetycy i żywieniowcy	61	1,4
14.	3142	Technicy rolnictwa i pokrewni	56	1,3
15.	2330	Nauczyciele gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych (z wyjątkiem nauczycieli kształcenia zawodowego)	56	1,3
16.	2643	Filolodzy i tłumacze	48	1,1
17.	4224	Recepcjoniści hotelowi	48	1,1
18.	3512	Technicy wsparcia informatycznego i technicznego	43	1,0

Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w woj. podlaskim w 2011r.

Wśród zarejestrowanych bezrobotnych absolwentów szkół najliczniej wystąpiły osoby z wykształceniem wyższym i średnim. Wśród bezrobotnych absolwentów wyższych uczelni najwięcej było specjalistów do spraw administracji i rozwoju (194 osoby – 4,4%), wizytatorów i specjalistów metod nauczania (93 osoby – 2,1%), specjalistów do spraw zarządzania i organizacji (91 osób – 2,0%), ekonomistów (74 osoby – 1,7%) i specjalistów z dziedziny prawa gdzie indziej niesklasyfikowanych (71 osób – 1,6%). Z kolei największe grupy zawodowe bezrobotnych absolwentów szkół średnich to: technicy mechanicy (115 osób – 2,6%), średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych (95 osób – 2,1% ogółu absolwentów), dietetycy i żywieniowcy (61 osób – 1,4%). Licznie reprezentowani byli również wśród bezrobotnych absolwentów przyszli sprzedawcy (136 osób – 3,1% ogółu zarejestrowanych absolwentów) i mechanicy pojazdów samochodowych (91 osób – 2,0%).

Wykres 5. Ranking 20 zawodów najczęściej występujących wśród bezrobotnych absolwentów (stan w końcu 2011r.)

Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w woj. podlaskim w 2011r.

W powyższym rankingu najliczniejszych zawodów bezrobotnych absolwentów, w odróżnieniu od rankingu zawodów przedstawionego dla ogółu bezrobotnych, wystąpiła duża liczba specjalistów (9 pozycji) oraz techników i innego średniego personelu (6 pozycji). Brak tu natomiast zawodów z grupy pracowników przy pracach prostych, zawodów robotników budowlanych i robotników pomocniczych w przemyśle.

1.5 Zawody generujące długotrwałe bezrobocie w woj. podlaskim

Kolejną z grup bezrobotnych, objętych monitoringiem zawodów deficytowych i nadwyżkowych są osoby długotrwałe bezrobotne, tj. pozostające bez pracy ponad 12 miesięcy. Wśród ogółu bezrobotnych woj. podlaskiego grupa ta stanowiła w końcu 2011r. 29,3% (19343 osoby) i w stosunku do stanu z końca 2010r. zwiększyła się o 2749 osób, tj. o 16,6%. Jest to grupa bezrobotnych, której sytuacja uległa pogorszeniu w stopniu znacznie większym niż wśród ogółu bezrobotnych, wśród których poziom bezrobocia zwiększył się w tym okresie o 3,4%.

Tab. 10 Długotrwałe bezrobotni w woj. podlaskim wg wielkich grup zawodów (stan w końcu 2011 roku)

Grupy zawodów (nazwa grupy wielkiej)	Bezrobotni ogółem		Długotrwałe bezrobotni	
	liczba	%	liczba	%
Ogółem, z tego:	65920	100	19343	100,0
1. Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	200	0,3	39	0,2
2. Specjaliści	6535	9,9	1371	7,1
3. Technicy i inny średni personel	9187	13,9	2657	13,7
4. Pracownicy biurowi	2050	3,1	751	3,9
5. Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy	8161	12,4	2995	15,5
6. Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	1507	2,3	623	3,2
7. Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	14375	21,8	5440	28,1
8. Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	3151	4,8	1254	6,5
9. Pracownicy przy pracach prostych	4645	7,0	2079	10,7
10. Siły zbrojne	10	0,01	2	0,0
Bez zawodu	16099	24,4	2132	11,0

Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w woj. podlaskim w 2011r.

Długotrwale bezrobotni to w woj. podlaskim w przeważającej mierze osoby pracujące poprzednio jako robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy – 28,1% ogółu długotrwale bezrobotnych (wobec 21,8%-udziału w ogólnej liczbie bezrobotnych), pracownicy usług osobistych i sprzedawcy – 15,5% (wobec 12,4%) oraz technicy i inny średni personel – 13,7% (wobec 13,9%). Najmniej licznie wśród osób pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy występowały przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy – 0,2% (wobec 0,3%), rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy - 3,2% (wobec 2,3%), pracownicy biurowi – 3,9% (wobec 3,1%) oraz operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń, którzy stanowili 6,5% długotrwale bezrobotnych (wobec 4,8% wśród ogółu bezrobotnych).

W zbiorowości osób długotrwale bezrobotnych najliczniej reprezentowane były (podobnie jak przed rokiem) następujące 4-cyfrowe grupy zawodowe:

Tab. 11. Lista rankingowa zawodów najczęściej występujących wśród osób długotrwale bezrobotnych w woj. podlaskim (stan w końcu 2011r.)

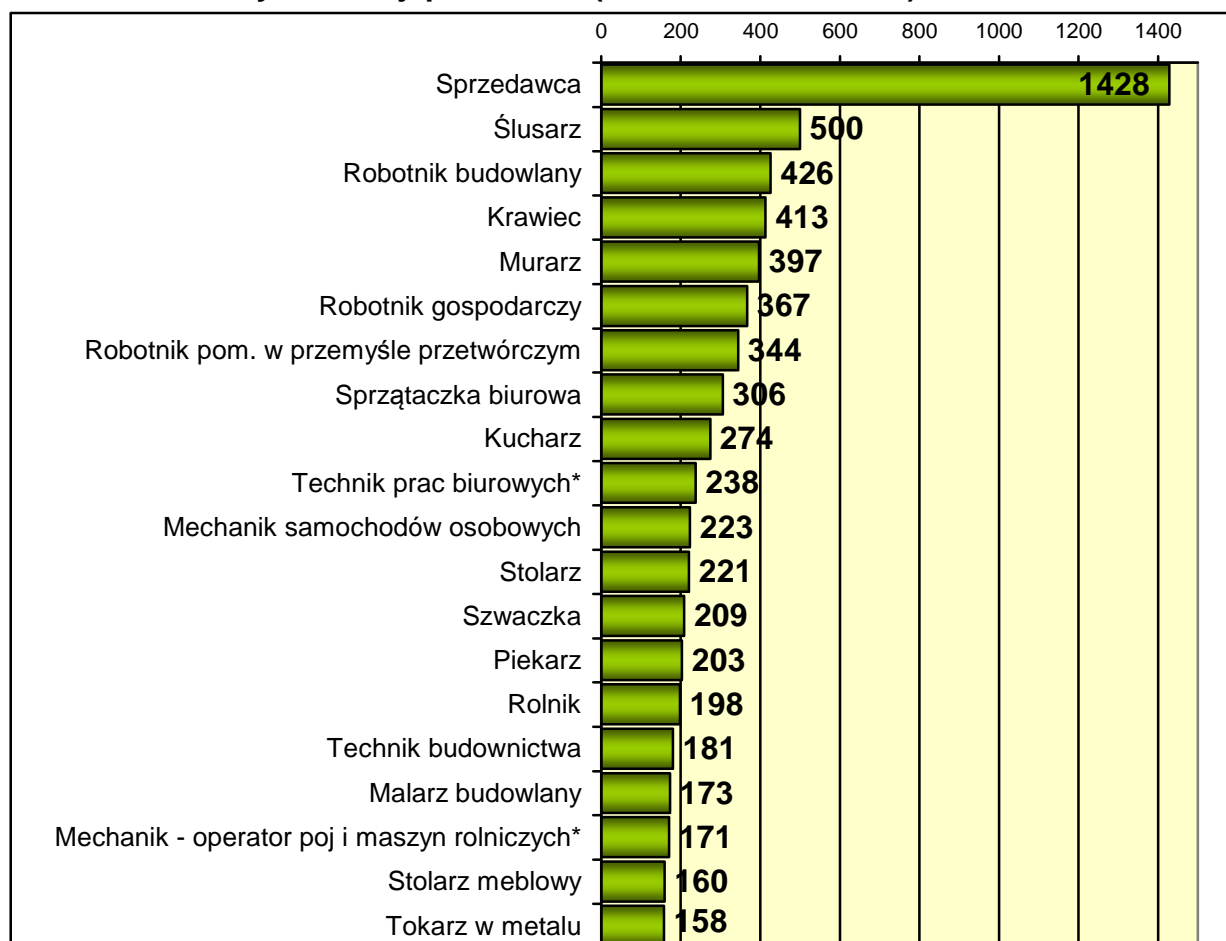
Lp	Kod zaw.	Nazwa elementarnej grupy zawodów	2011r.	
			liczba	% do ogółu długotrwale bezr.
1.	5223	Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)	1511	7,8
2.	7222	Ślusarze i pokrewni	510	2,6
3.	9112	Pomoce i sprzętaczkę biurowe, hotelowe i pokrewne	461	2,4
4.	7231	Mechanicy pojazdów samochodowych	451	2,3
5.	7531	Krawcy, kuśnierze, kapelusznicy i pokrewni	435	2,2
6.	9313	Robotnicy pomocniczy w budownictwie ogólnym	426	2,2
7.	3314	Średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych	405	2,1
8.	7522	Stolarze meblowi i pokrewni	404	2,1
9.	5120	Kucharze	400	2,1
10.	9329	Robotnicy przy pracach prostych w przemyśle gdzie indziej niesklasyfikowani	398	2,1
11.	7112	Murarze i pokrewni	398	2,1
12.	5153	Gospodarze budynków	378	2,0
13.	7512	Piekarze, cukiernicy i pokrewni	374	1,9
14.	3115	Technicy mechanicy	352	1,8
15.	3142	Technicy rolnictwa i pokrewni	335	1,7

Wymienione grupy zawodowe należą jednocześnie do najliczniejszych subpo-

pulacji bezrobotnych i związane są ze średnimi i niższymi poziomami wykształcenia.

Wykres 6. Ranking*) zawodów najliczniej występujących wśród osób długotrwale bezrobotnych w woj. podlaskim (stan w końcu 2011r.)

*) Ranking obejmuje 20 zawodów (wg 6-cyfrowych kodów), w których długotrwale bezrobotni stanowili co najmniej 33,3% i wystąpili najliczniej.

Wśród zawodów osób bezrobotnych długotrwale najliczniejsze były zawody związane z handlem, gastronomią i usługami (sprzedawca, krawiec, szwaczka, mechanik samochodów osobowych, stolarz, kucharz, piekarz, sprzątaczką), zawody związane z budownictwem i przemysłem (robotnik budowlany, murarz, malarz budowlany, technik budownictwa, ślusarz, tokarz w metalu, robotnik pomocniczy w przemyśle) oraz zawody związane z rolnictwem (rolnik, mechanik – operator pojazdów i maszyn rolniczych).

Wskaźnikiem, który pozwala na wskazanie zawodów, w których najwięcej osób bezrobotnych pozostaje bez pracy powyżej 12 miesięcy, jest **wskaźnik długotrwałego bezrobocia w danym zawodzie**. Wskaźnik ten jest liczony jako stosunek liczby długotrwale bezrobotnych występujących w danym zawodzie do ogólnej liczby

Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w woj. podlaskim w 2011r.

bezrobotnych zarejestrowanych w tym zawodzie. Można więc wysnuć wnioski, że kształcenie w takim zawodzie bez dostosowania programu nauczania do aktualnych potrzeb gospodarki może spowodować w przyszłości długotrwałe problemy ze znalezieniem zatrudnienia.

Poniżej przedstawiono listę rankingową grup zawodów o najwyższym wskaźniku długotrwałego bezrobocia. Listę tę wyłoniono spośród liczących się ilościowo grup zawodów, tj. takich, w których zarejestrowanych było co najmniej 150 osób długotrwałe bezrobotnych, natomiast wskaźnik długotrwałego bezrobocia wyniósł 0,33 lub więcej.

Tab. 12 Ranking zawodów generujących długotrwałe bezrobocie w woj. podlaskim (stan w końcu 2011r.)

Lp	Kod grupy zaw	Nazwa elementarnej grupy zawodów	Wskaźnik długotrwałego bezrobocia	Liczba długotrwałe bezrobotnych
1	"9629"	Pracownicy przy pracach prostych gdzie indziej niesklasyfikowani	0,55	167
2	"6111"	Rolnicy upraw polowych	0,52	198
3	"9112"	Pomoce i sprzątaczk biurowe, hotelowe i pokrewne	0,49	461
4	"7318"	Rękodzielnicy wyrobów z tkanin, skóry i pokrewnych materiałów	0,48	255
5	"9329"	Robotnicy przy pracach prostych w przemyśle gdzie indziej niesklasyfikowani	0,47	398
6	"5153"	Gospodarze budynków	0,46	378
7	"7131"	Malarze i pokrewni	0,46	196
8	"7126"	Hydraulicy i monterzy instalacji sanitarnych	0,45	216
9	"7533"	Szwaczki, hafciarki i pokrewni	0,45	211
10	"8341"	Operatorzy wolnobieżnych maszyn rolniczych i leśnych	0,44	251
11	"7112"	Murarze i pokrewni	0,42	398
12	"4110"	Pracownicy obsługi biurowej	0,41	258
13	"8160"	Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów spożywczych i pokrewni	0,41	156
14	"7222"	Ślusarze i pokrewni	0,39	510
15	"9313"	Robotnicy pomocniczy w budownictwie ogólnym	0,39	426
16	"7223"	Ustawiacze i operatorzy obrabiarek do metali i pokrewni	0,39	230
17	"5223"	Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)	0,39	1511
18	"3112"	Technicy budownictwa	0,38	217
19	"7531"	Krawcy, kuśnierze, kapelusznicy i pokrewni	0,38	435
20	"4321"	Magazynierzy i pokrewni	0,37	162
21	"6129"	Hodowcy zwierząt gdzie indziej niesklasyfikowani	0,37	199

Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w woj. podlaskim w 2011r.

Lp	Kod grupy zaw	Nazwa elementarnej grupy zawodów	Wskaźnik długotrwałego bezrobocia	Liczba długotrwanie bezrobotnych
22	"7522"	Stolarze meblowi i pokrewni	0,37	404
23	"8332"	Kierowcy samochodów ciężarowych	0,37	157
24	"7233"	Mechanicy maszyn i urządzeń rolniczych i przemysłowych	0,36	233
25	"7412"	Elektromechanicy i elektrycy	0,35	258
26	"7512"	Piekarze, cukiernicy i pokrewni	0,33	374

Jak wynika z powyższego zestawienia, do grup zawodów w największym stopniu generujących długotrwałe bezrobocie należą zawody związane z budownictwem (m.in. murarze, malarze, hydraulicy i monterzy instalacji i urządzeń sanitarnych, technicy budownictwa), przemysłem maszynowym i elektronicznym (ślusarze, ustawiacze i operatorzy obrabiarek do metali, mechanicy maszyn i urządzeń rolniczych i przemysłowych, elektromechanicy i elektrycy), odzieżowym (krawcy, kuśnierze, kapelusznicy, szwaczki, hafciarki), spożywczym (operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów spożywczych). Wystąpiły tu zawody związane z rolnictwem (rolnik upraw polowych, operator wolnobieżnych maszyn rolniczych i leśnych, hodowca zwierząt). Dużą grupę stanowili pracownicy przy pracach prostych (pracownicy przy pracach prostych gdzie indziej niesklasyfikowani, robotnicy przy pracach prostych w przemyśle, pomoce i sprzątaczkę biurowe, gospodarze budynków, robotnicy pomocniczy w budownictwie ogólnym). Do zawodów generujących długotrwałe bezrobocie należy też zaliczyć zawód sprzedawcy sklepowego, pracownika obsługi biurowej, kierowcy samochodów ciężarowych, a więc zawodów, do których jest jednocześnie kierowanych dużo ofert pracy.

2. ANALIZA OFERT PRACY WG ZAWODÓW (GRUP ZAWODÓW)

W ciągu 2011r. pracodawcy zgłosili do powiatowych urzędów pracy woj. podlaskiego 16688 ofert pracy do wykorzystania, z tego 73% dotyczyło miejsc pracy w zakładach sektora prywatnego, a 27% w zakładach sektora publicznego. Oferty pracy subsydiowanej stanowiły ponad 43% wszystkich propozycji zatrudnienia, będących w dyspozycji urzędów pracy. W porównaniu do 2010r. liczba ofert pracy zmniejszyła się o 8875, tj. o 34,7% (25563). Spadek dotyczył wszystkich wielkich grup, a w największym stopniu dotyczył liczby ofert dla techników i innego średniego personelu (-50,5%), dla pracowników biurowych (-47,5%) oraz dla specjalistów (-46,5%).

Tab. 13 Struktura ofert pracy wg wielkich grup zawodów w 2011r.

Grupy zawodów (nazwa grupy wielkiej)	2010r.		2011r.		Wzrost/spadek	
	Liczba ofert pracy*)	%	Liczba ofert pracy*)	%	w liczbach	w %
Ogółem, w tym:	25563	100,0	16688	100,0	-8875	-34,7
1. Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	131	0,5	89	0,5	-42	-32,1
2. Specjaliści	1890	7,4	1012	6,1	-878	-46,5
3. Technicy i inny średni personel	3103	12,1	1537	9,2	-1566	-50,5
4. Pracownicy biurowi	4114	16,1	2160	12,9	-1954	-47,5
5. Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy	7749	30,3	4527	27,1	-3222	-41,6
6. Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	160	0,6	107	0,6	-53	-33,1
7. Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	3607	14,1	3224	19,3	-383	-10,6
8. Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	1249	4,9	1486	8,9	237	19,0
9. Pracownicy przy pracach prostych	3414	13,4	2397	14,4	-1017	-29,8
10. Siły zbrojne	0,0		0	0,0	0	-
Bez zawodu	146	0,6	149	0,9	3	2,1

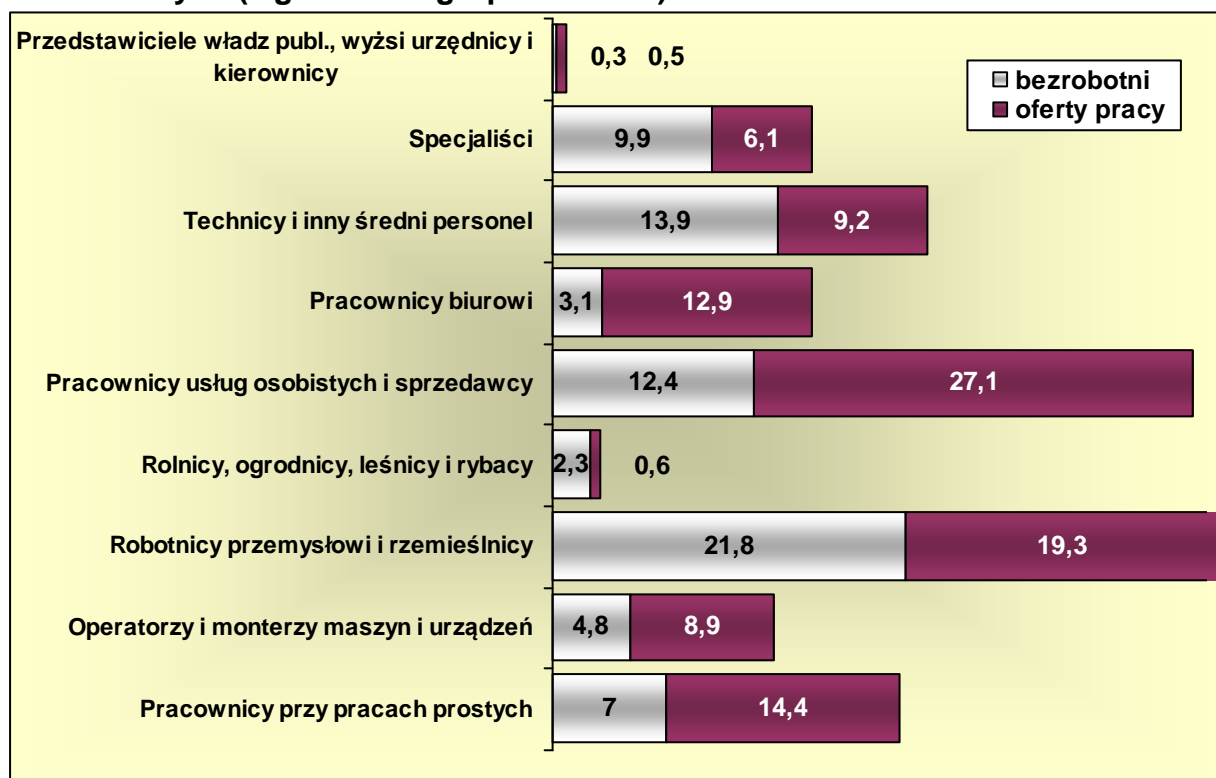
*) liczba ofert pracy skorygowana o oferty wycofane przez pracodawców

W 2011r. najwięcej propozycji pracy skierowanych było do 4 grup zawodowych: pracowników usług osobistych i sprzedawców (27,1% ofert), robotników przemysłowych i rzemieślników (19,3%), pracowników przy pracach prostych (14,4% ogółu ofert) i pracowników biurowych (12,9%).

Najmniej ofert pracy kierowanych było do przedstawicieli władz publicznych, wyższych urzędników i kierowników (0,5% ogółu ofert), rolników, ogrodników, leśników i rybaków (0,6%) oraz specjalistów (6,1%). Nie było też zapotrzebowania na żołnierzy zawodowych.

Wykres 7. Porównanie struktury zawodowej ofert pracy zgłoszonych do urzędów pracy woj. podlaskiego w 2011r. oraz zarejestrowanych w końcu 2011r. bezrobotnych (wg wielkich grup zawodów)

Z zestawienia struktury zawodowej ofert pracy zgłaszanych do urzędów pracy i zarejestrowanych bezrobotnych wynika, że największe dysproporcje między podażą pracy a popytem na nią dotyczą: grupy pracowników biurowych (3,1% w strukturze bezrobotnych wobec 12,9% w strukturze ofert pracy), pracowników usług osobistych i sprzedawców (odpowiednio: 12,4% wobec 27,1%), pracowników przy pracach prostych (7,0% wobec 14,4%), a także operatorów i monterów maszyn i urządzeń (4,8% wobec 8,9%). Bardziej wyrównane proporcje między podażą i popytem dotyczą robotników przemysłowych i rzemieślników (21,8% wobec 19,3%), specjalistów (9,9% wobec 6,1%) i techników i innego średniego personelu (13,9% wobec 9,2%).

Dokładniejszych informacji na temat popytu na poszczególne zawody dostarczy poniższa lista rankingowa ofert pracy najczęściej zgłaszanych do urzędów pracy. Lista ta obejmuje 21 grup zawodów, w których w 2011r. zgłoszono w skali województwa co najmniej 150 ofert pracy.

Tab. 14. Ranking ofert pracy (wg 4-cyfrowych grup zawodów) zgłoszonych w 2011r. do powiatowych urzędów pracy woj. podlaskiego

Lp	Kod zawodu	Nazwa elementarnej grupy zawodów	Oferty pracy zgłoszone w 2011r.	
			liczba	%
1.	5153	Gospodarze budynków	1838	11,0
2.	5223	Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)	1380	8,3
3.	4110	Pracownicy obsługi biurowej	1367	8,2
4.	9313	Robotnicy pomocniczy w budownictwie ogólnym	582	3,5
5.	9112	Pomoce i sprzętaczkę biurowe, hotelowe i pokrewne	459	2,8
6.	8332	Kierowcy samochodów ciężarowych	424	2,5
7.	9329	Robotnicy przy pracach prostych w przemyśle gdzie indziej niesklasyfikowani	310	1,9
8.	9312	Robotnicy pomocniczy w budownictwie drogowym, wodnym i pokrewni	282	1,7
9.	7125	Szklarze	250	1,5
10.	7231	Mechanicy pojazdów samochodowych	237	1,4
11.	7223	Ustawiacze i operatorzy obrabiarek do metali i pokrewni	236	1,4
12.	3343	Pracownicy administracyjni i sekretarze biura zarządu	228	1,4
13.	7212	Spawacze i pokrewni	222	1,3
14.	5120	Kucharze	218	1,3
15.	4321	Magazynierzy i pokrewni	214	1,3
16.	3322	Przedstawiciele handlowi	213	1,3
17.	9412	Pomoce kuchenne	209	1,3
18.	8160	Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów spożywczych i pokrewni	186	1,1
19.	7522	Stolarze meblowi i pokrewni	185	1,1
20.	8142	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z tworzyw sztucznych	161	1,0
21.	5249	Pracownicy sprzedaży i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	159	1,0

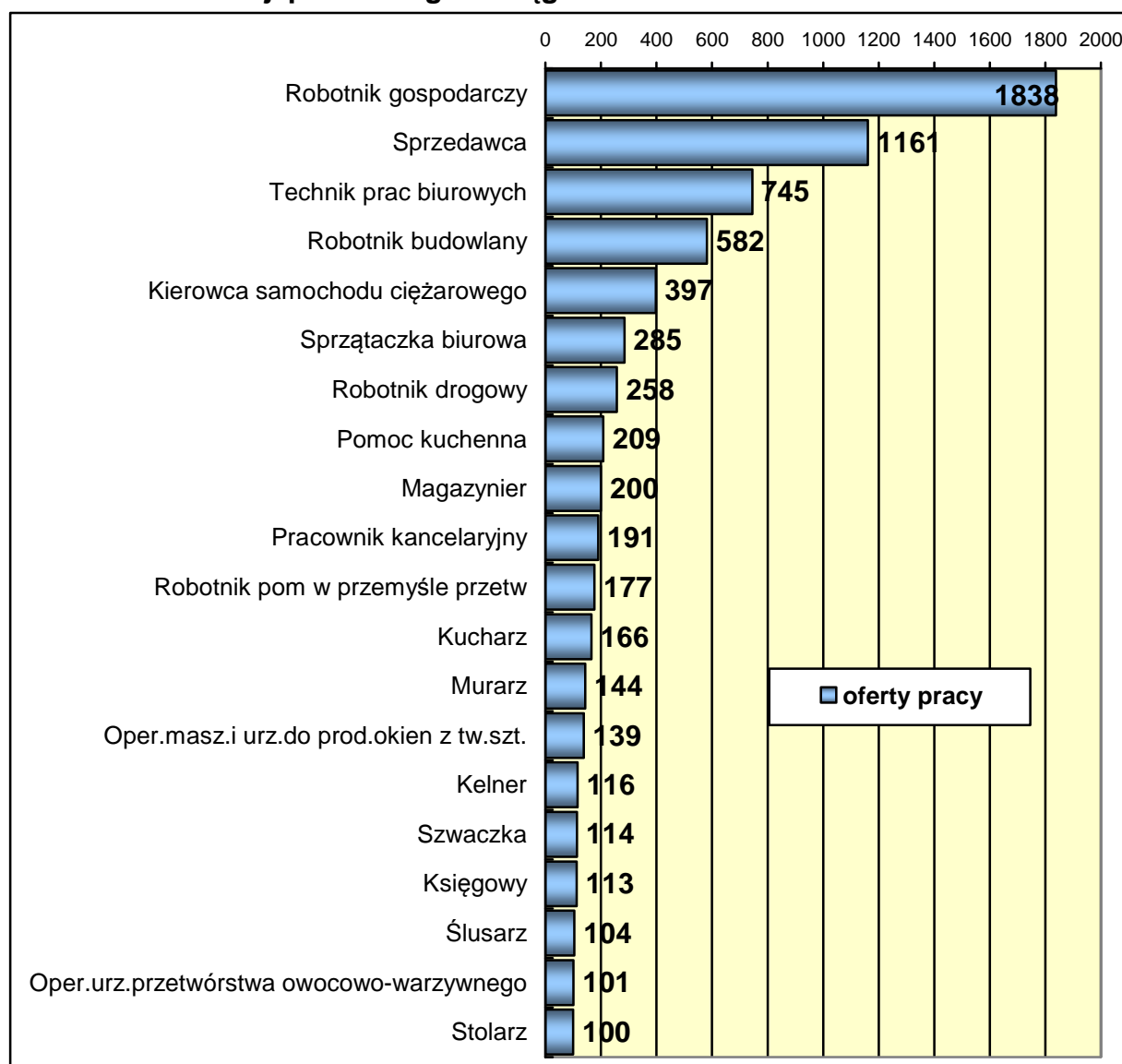
Jak wynika z powyższego zestawienia oraz podobnych zestawień z poprzednich lat, preferencje pracodawców szukających pracowników za pośrednictwem powiatowych urzędów pracy nie zmieniają się. W strukturze zawodowej ofert zaznaczyła się przewaga 3 grup zawodów, których udział wyniósł łącznie ponad 27% wszystkich propozycji zatrudnienia, tj.: gospodarze budynków – 1838 (11,0% ogółu ofert), sprzedawcy sklepowi – 1380 (8,3%) oraz pracownicy obsługi biurowej – 1367 (8,2%).

Dalsze pozycje w rankingu zostały zdominowane przez oferty pracy w budownictwie (robotnicy pomocniczy w budownictwie ogólnym, drogowym i wodnym,

Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w woj. podlaskim w 2011r.

szklarze, spawacze), przemysłe (ustawiacze i operatorzy obrabiarek do metali, operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów spożywczych, operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z tworzyw sztucznych, robotnicy przy pracach prostych w przemyśle), pracowników niewykwalifikowanych (pomoce i sprzątaczkę biurowe, hotelowe, pomoce kuchenne), dla pracowników biurowych (pracowników obsługi biurowej, pracowników administracyjnych i sekretarzy biura zarządu) oraz pracowników handlu i usług (sprzedawców sklepowych, przedstawicieli handlowych, pracowników sprzedaży, kucharzy, stolarzy meblowych) oraz mechaników pojazdów samochodowych, kierowców samochodów ciężarowych.

Wykres 8. Ranking ofert pracy najczęściej zgłaszanych przez pracodawców do PUP woj. podlaskiego w ciągu 2011r.

3. ANALIZA BEZROBOCIA I OFERT PRACY WEDŁUG RODZAJU DZIAŁALNOŚCI OSTATNIEGO MIEJSCA PRACY (WG SEKCJI PKD)

Statystyka bezrobotnych według sekcji PKD (Polskiej Klasyfikacji Działalności) określa przynależność ostatniego pracodawcy osoby bezrobotnej do odpowiedniej sekcji i sektora własności.

W woj. podlaskim wśród bezrobotnych dominowały osoby, które pracowały przed nabyciem statusu bezrobotnego. W końcu 2011r. zbiorowość ta liczyła 49595 osób, tj. 75,2% ogółu bezrobotnych (przed rokiem były to 47242 osoby, tj. 74,1% ogółu bezrobotnych).

Tab. 15. Struktura bezrobotnych i ofert pracy według Polskiej Klasyfikacji Działalności w woj. podlaskim - 2011r.

Sekcje PKD 2007	Bezrobotni				Oferty pracy zgłoszone w 2011r.	
	zarejestrowani w 2011r.		stan w końcu 2011r.			
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo. i rybactwo	1144	2,1	1457	2,9	154	0,9
Górnictwo i wydobywanie	136	0,2	98	0,2	42	0,3
Przetwórstwo przemysłowe	11910	21,7	10928	22,0	3396	20,3
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimat.	120	0,2	120	0,2	90	0,5
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność zw z rekultywacją	486	0,9	455	0,9	183	1,1
Budownictwo	6045	11,0	5405	10,9	1971	11,8
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	11203	20,4	10033	20,2	2881	17,3
Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	1736	3,2	1534	3,1	449	2,7
Transport i gospodarka magazynowa	1645	3,0	1324	2,7	607	3,6
Informacja i komunikacja	434	0,8	326	0,7	144	0,9
Działalność finansowa i ubezpiecz.	690	1,3	582	1,2	329	2,0
Działaln związ z obsługą rynku nieruchomości	633	1,2	643	1,3	197	1,2
Działaln profesjonalna, naukowa i techniczna	1217	2,2	920	1,9	577	3,5
Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	2106	3,8	1620	3,3	505	3,0
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpiecz społ.	3617	6,6	3468	7,0	2861	17,1
Edukacja	1934	3,5	1524	3,1	828	5,0
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	1511	2,8	1305	2,6	692	4,1
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	847	1,5	687	1,4	448	2,7
Pozostała działalność usługowa	1385	2,5	1250	2,5	334	2,0
Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gosp dom produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby	116	0,2	216	0,4	0	0,0
Działalność nie zidentyfikowana	6025	11,0	5700	11,5	0	0,0
Ogółem	54940	100,0	49595	100,0	16688	100,0

Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w woj. podlaskim w 2011r.

Analiza struktury bezrobotnych według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy wskazuje, że największy ruch kadrowy w 2011r. dokonywał się w następujących sekcjach gospodarki województwa podlaskiego:

- przetwórstwo przemysłowe - 11910 nowo zarejestrowanych bezrobotnych (21,7% ogółu nowo zarejestrowanych) i 3396 zgłoszonych ofert pracy (20,3% ogółu ofert),
- handel; naprawa pojazdów samochodowych – 11203 nowo zarejestrowanych bezrobotnych (20,4%) i 2881 ofert (17,3%),
- budownictwo – 6045 nowo zarejestrowanych bezrobotnych (11,0%) i 1971 ofert (11,8%),
- administracja publiczna i obrona narodowa, obowiązkowe zabezpieczenia społeczne – 3617 nowo zarejestrowanych bezrobotnych (6,6%) i 2861 ofert (17,1%),
- działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca – 2106 nowo zarejestrowanych bezrobotnych (3,8%) i 505 ofert (3,0%),
- edukacja - 1934 nowo zarejestrowanych bezrobotnych (3,5%) i 828 ofert (5,0%),
- działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi - 1736 nowo zarejestrowanych bezrobotnych (3,2%) i 449 ofert (2,7%),
- transport i gospodarka magazynowa - 1645 nowo zarejestrowanych bezrobotnych (3,0%) i 607 ofert (3,6%).

W 2011r. wzrost liczby zarejestrowanych bezrobotnych odnotowano w większości sekcji PKD, największy dotyczył handlu; naprawy pojazdów samochodowych (+838 osób, +9,1%), działalności w zakresie usług administrowania i działalności wspierającej (+402 osoby, +33,0%), opieki zdrowotnej i pomocy społecznej (+266 osób, +25,6%), edukacji (+205 osób, + 15,5%). Natomiast największy spadek odnotowano wśród bezrobotnych pracujących uprzednio w pozostałej działalności usługowej (-102 osoby, -7,5%), działalności profesjonalnej naukowej i technicznej (-82 osoby, -8,2%) oraz w przetwórstwie przemysłowym (-29 osób, -0,3%).

W porównaniu do 2010 roku, w analizowanym roku zaobserwowano spadek liczby ofert pracy praktycznie we wszystkich w sekcjach, z wyjątkiem sekcji wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych (+13 ofert, +16,%).

4. ANALIZA ZAWODÓW DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH

Na podlaskim rynku pracy przeważają zawody, na które zapotrzebowanie ze strony pracodawców w postaci zgłaszanych ofert pracy jest znacznie mniejsze niż liczba osób mających kwalifikacje i chcących pracować w danym zawodzie (**zawody nadwyżkowe**). Można też wskazać zawody, w których pracodawcy mają problem ze znalezieniem kandydatów do pracy (**zawody deficytowe**). Nieznaczny procent stanowią natomiast zawody zrównoważone, tj. wykazujące równowagę w zakresie popytu i podaży pracy.

Analizy zawodów deficytowych i nadwyżkowych dokonano na podstawie **wskaźnika intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów**. Jest to procentowy udział liczby zgłoszonych w danym zawodzie ofert pracy w liczbie zarejestrowanych w tym zawodzie bezrobotnych.

Zawody o wskaźniku:

$W_{n,I}^k < 0,9$ to zawody nadwyżkowe,

$0,9 \leq W_{n,I}^k \leq 1,1$ to zawody zrównoważone (wykazujące równowagę na rynku pracy),

$W_{n,I}^k > 1,1$ to zawody deficytowe

Im wyższy wskaźnik, tym większe zapotrzebowanie na pracowników w danym zawodzie.

Tab. 16. Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w woj. podlaskim w 2011r. (wg grup 2-cyfrowych)

Lp	Kod grupy zaw	Nazwa grupy zawodów	Wskaźnik intensywności nadwyżki/ deficytu zawodów	
1	"01"	Oficerowie sił zbrojnych	0	zawody nadwyżkowe
3	"63"	Rolnicy i rybacy pracujący na własne potrzeby	0	
2	"03"	Żołnierze szeregowi	0	
4	"95"	Sprzedawcy uliczni i pracownicy świadczący usługi na ulicach	0	
5	"11"	Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i dyrektorzy generalni	0	
6	"31"	Średni personel nauk fizycznych, chemicznych i technicznych	0,0437	
7	"26"	Specjaliści z dziedziny prawa, dziedzin społecznych i kultury	0,0448	
8	"73"	Rzemieślnicy i robotnicy poligraficzni	0,055	
9	"61"	Rolnicy produkcji towarowej	0,0873	
10	"24"	Specjaliści do spraw ekonomicznych i zarządzania	0,0888	

Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w woj. podlaskim w 2011r.

Lp	Kod grupy zaw	Nazwa grupy zawodów	Wskaźnik intensywności nadwyżki/ deficytu zawodów		
11	"62"	Leśnicy i rybacy	0,0933	Zawody równowagi	
12	"21"	Specjaliści nauk fizycznych, matematycznych i technicznych	0,1006		
13	"35"	Technicy informatycy	0,1079		
14	"25"	Specjaliści do spraw technologii informacyjno-komunikacyjnych	0,1203		
15	"82"	Monterzy	0,1315		
16	"75"	Robotnicy w przetwórstwie spożywczym, obróbce drewna, produkcji wyrobów tekstylnych i pokrewni	0,1584		
17	"23"	Specjaliści nauczania i wychowania	0,1627		
18	"22"	Specjaliści do spraw zdrowia	0,1721		
19	"74"	Elektrycy i elektronicy	0,1917		
20	"32"	Średni personel do spraw zdrowia	0,1925		
21	"72"	Robotnicy obróbki metali, mechanicy maszyn i urządzeń i pokr	0,195		
22	"33"	Średni personel do spraw biznesu i administracji	0,2883		
23	"42"	Pracownicy obsługi klienta	0,3268		
24	"14"	Kierownicy w branży hotelarskiej, handlu i in branżach usług	0,3731		
25	"52"	Sprzedawcy i pokrewni	0,3758		
26	"13"	Kierownicy do spraw produkcji i usług	0,4026		
27	"71"	Robotnicy budowlani i pokrewni (z wyłączeniem elektryków)	0,41		
28	"54"	Pracownicy usług ochrony	0,4159		
29	"83"	Kierowcy i operatorzy pojazdów	0,44		
30	"93"	Robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie	0,4501		
31	"34"	Średni personel z dziedziny prawa, spraw społecznych, kultury i pokrewny	0,4844		
32	"12"	Kierownicy do spraw zarządzania i handlu	0,4853		
33	"43"	Pracownicy do spraw finans-statyst i ewidencji materiałowej	0,5007		
34	"91"	Pomoce domowe i sprzątaczk	0,5578		
35	"81"	Operatorzy maszyn i urządzeń wydobywczych i przetwórczych	0,6194		
36	"92"	Robotnicy pomocniczy w rolnictwie, leśnictwie i rybołówstwie	0,6707		
37	"51"	Pracownicy usług osobistych	0,7068		
38	"53"	Pracownicy opieki osobistej i pokrewni	0,7444		
39	"44"	Pozostali pracownicy obsługi biura	0,9237		Zawody deficytowe
40	"96"	Ładowacze nieczystości i inni pracownicy przy pracach prostych	0,9392		
41	"94"	Pracownicy pomocniczy przygotowujący posiłki	0,9636		
42	"41"	Sekretarki, operatorzy urządzeń biurowych i pokrewni	1,9756		

Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w woj. podlaskim w 2011r.

Na rynku pracy woj. podlaskiego przeważają zawody zaliczane do nadwyżkowych. Wśród 42 grup zawodów wystąpiło 38 grup zawodów nadwyżkowych oraz 3 zawody równowagi (pozostali pracownicy obsługi biura, ładowacze nieczystości i inni pracownicy przy pracach prostych, pracownicy pomocniczy przygotowujący posiłki) i 1 zawód deficytowy (sekretarki, operatorzy urządzeń biurowych i pokrewni). Jest to więc rynek o głęboko zaburzonej równowadze w zakresie popytu i podaży pracy.

Bardziej szczegółowych danych dostarcza analiza 407 elementarnych (4-cyfrowych) grup zawodów. Wśród podlaskich bezrobotnych zarejestrowanych w końcu w 2011r., można wyróżnić:

- 331 grup zawodów nadwyżkowych, w tym w 85 nie zgłoszono ani jednej oferty pracy,
- 23 grupy zawodów zrównoważonych,
- 53 grupy zawodów deficytowych, w tym 9 grup osiągnęło wskaźnik określany jako MAX - wskaźnik ten dotyczy zawodów, w których zgłoszono oferty, ale w ewidencji urzędów pracy nie odnotowano bezrobotnych posiadających te zawody.

4.1. Zawody nadwyżkowe

Zawody nadwyżkowe stanowiły na rynku pracy woj. podlaskiego 81,3% ogółu zawodów, jakie wystąpiły w 2011r. w sprawozdawczości urzędów pracy. Obejmowały one 331 elementarnych grup zawodów. W zawodach tych zapotrzebowanie ze strony pracodawców na pracowników było mniejsze niż liczba poszukujących pracy w tych zawodach.

26% zawodów nadwyżkowych to takie, w których w ciągu analizowanego półroczu pracodawcy w ogóle nie zgłosili ofert pracy (85 grup zawodów). W grupie tej najliczniej reprezentowani byli bezrobotni w zawodach:

- rolnicy produkcji roślinnej i zwierzęcej,
- filolodzy, historycy i politolodzy,
- archeolodzy, socjolodzy i pokrewni,
- technicy leśnicy,
- operatorzy maszyn przędzalniczych i pokrewni,
- mechanicy precyzyjni.

Dalsze 42% grup zawodów nadwyżkowych uzyskało wskaźniki intensywności o wartości od 0,0032 do 0,3 (139 grup zawodów). Spośród nich do najliczniej reprezentowanych przez bezrobotnych grup zawodów (liczących co najmniej 500 bezrobotnych) należały zawody przedstawione w poniższej tabeli.

Tab. 17. Ranking najbardziej nadwyżkowych zawodów w woj. podlaskim w 2011r. (wg grup 4-cyfrowych)

Lp	Kod grupy zaw.	Nazwa elementarnej grupy zawodów	Wskaźnik intensywności nadwyżki*)
1	"3314"	Średni personel ds. statystyki i dziedzin pokrewnych	0,0032
2	"3142"	Technicy rolnictwa i pokrewni	0,0058
3	"2351"	Wizytatorzy i specjaliści metod nauczania	0,0176
4	"2631"	Ekonomiści	0,0177
5	"3144"	Technicy technologii żywności	0,021
6	"3119"	Technicy nauk fizycznych i technicznych gdzie indziej niesklasyfikowani	0,0242
7	"2422"	Specjaliści do spraw administracji i rozwoju	0,0297
8	"3115"	Technicy mechanicy	0,0388
9	"3112"	Technicy budownictwa	0,0417
10	"7512"	Piekarze, cukiernicy i pokrewni	0,0699
11	"7412"	Elektromechanicy i elektrycy	0,0965
12	"7222"	Ślusarze i pokrewni	0,1014
13	"7233"	Mechanicy maszyn i urządzeń rolniczych i przemysł.	0,1168
14	"2330"	Nauczyciele gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych (z wyjątkiem nauczycieli kształcenia zawodowego)	0,1198
15	"7231"	Mechanicy pojazdów samochodowych	0,1267
16	"7531"	Krawcy, kuśnierze, kapelusznicy i pokrewni	0,1329
17	"7522"	Stolarze meblowi i pokrewni	0,1446
18	"5141"	Fryzjerzy	0,1601
19	"7112"	Murarze i pokrewni	0,1663
20	"5120"	Kucharze	0,1686

*) Grupy zawodów uszeregowano od najniższego do najwyższego wskaźnika intensywności nadwyżki. Im niższy wskaźnik, tym większa nadwyżka.

W woj. podlaskim najbardziej nadwyżkowe zawody skupiły się głównie w trzech grupach zawodów: robotników przemysłowych i rzemieślników, techników i innego średniego personelu oraz specjalistów, i były to:

- zawody robotnicze: związane z przemysłem maszynowym i elektronicznym (ślusarze, mechanicy maszyn i urządzeń rolniczych i przemysłowych, elektromechanicy i elektrycy),
- zawody związane z budownictwem (technicy budownictwa, murarze),
- zawody rzemieślnicze i sektora usług (kucharze, fryzjerzy, krawcy, kuśnierze, ka-

Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w woj. podlaskim w 2011r.

pelusznicy i pokrewni, piekarze, cukiernicy, stolarze meblowi, mechanicy pojazdów samochodowych),

- zawody techniczne (średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych, technicy rolnictwa, technicy technologii żywności, technicy nauk fizycznych i technicznych gdzie indziej niesklasyfikowani, technicy mechanicy),
- zawody specjalistów (wizytatorzy i specjaliści metod nauczania, ekonomiści, specjaliści ds. administracji i rozwoju, nauczyciele gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych).

Na poziomie poszczególnych specjalności można wskazać następujące najbardziej nadwyżkowe zawody na podlaskim rynku pracy:

Tab.18. Ranking 30 najbardziej nadwyżkowych zawodów i specjalności w woj. podlaskim w 2011r. (wg 6-cyfrowego kodu)

Lp	kod zaw.	Zawód	Wskaźnik intensywności nadwyżki*)	Liczba bezrobotnych w końcu 2011r.
1	"613003"	Rolnik*	0	556
2	"322002"	Technik żywienia i gospodarstwa domowego*	0	374
3	"311512"	Technik mechanizacji rolnictwa*	0	209
4	"242218"	Specjalista do spraw badań społeczno-ekonomicznych	0	187
5	"731805"	Przędzacz	0	176
6	"264302"	Filolog - filologia obcojęzyczna	0	143
7	"611104"	Rolnik upraw polowych	0	121
8	"314205"	Technik ogrodnik*	0	114
9	"331402"	Technik agrobiznesu*	0	105
10	"311924"	Technik technologii odzieży*	0,0031	344
11	"331403"	Technik ekonomista*	0,0035	1285
12	"261906"	Prawnik legislator	0,0037	184
13	"731809"	Tkacz	0,0044	254
14	"422402"	Technik hotelarstwa*	0,0044	173
15	"314207"	Technik rolnik*	0,0049	882
16	"611190"	Pozostali rolnicy upraw polowych	0,0059	249
17	"343403"	Technik organizacji usług gastronomicznych*	0,0067	111
18	"311932"	Technik włókiennik*	0,0082	134
19	"834103"	Mechanik - operator pojazdów i maszyn rolniczych*	0,0084	413
20	"213205"	Inżynier rolnictwa	0,0085	175

Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w woj. podlaskim w 2011r.

Lp	kod zaw.	Zawód	Wskaźnik intensywności nadwyżki*)	Liczba bezrobotnych w końcu 2011r.
21	"741290"	Pozostali elektromechanicy i elektromonterzy	0,0095	211
22	"311504"	Technik mechanik*	0,0144	1106
23	"235107"	Pedagog	0,0147	434
24	"233025"	Nauczyciel wychowania fizycznego	0,0152	106
25	"723390"	Pozostali mechanicy maszyn i urządzeń rolniczych i	0,0168	190
26	"242222"	Specjalista do spraw organizacji usług gastronomicz-	0,0168	152
27	"263102"	Ekonomista	0,0177	462
28	"723303"	Mechanik maszyn i urządzeń budowlanych i meliora-	0,0225	109
29	"311204"	Technik budownictwa*	0,0241	454
30	"723190"	Pozostali mechanicy pojazdów samochodowych	0,0245	203

*) Zawody uszeregowano od najniższego do najwyższego wskaźnika intensywności nadwyżki. Im niższy wskaźnik, tym większa nadwyżka; ranking obejmuje 35 najbardziej nadwyżkowych zawodów, w których zarejestrowanych było co najmniej 100 bezrobotnych.

4.2 Zawody deficytowe

Do zawodów deficytowych zalicza się zawody, w których zakłady pracy miały kłopoty ze znalezieniem pracowników, ponieważ liczba osób poszukujących pracy była mniejsza niż zapotrzebowanie pracodawców. W 2011r. odnotowano 53 grupy elementarnych zawodów deficytowych i stanowiły one 13,0% ogółu zawodów występujących w tym czasie w statystykach rynku pracy.

Wśród tych 53 grup zawodów deficytowych, na które pracodawcy zgłosili zapotrzebowanie w 2011r., w 9 grupach w ewidencji powiatowych urzędów pracy nie było zarejestrowanych bezrobotnych (wskaźnik MAX).

Poniżej przedstawiono ranking najbardziej deficytowych 4-cyfrowych grup zawodów o najwyższym wskaźniku intensywności deficytu, w których jednocześnie zgłoszono co najmniej 20 ofert pracy w skali województwa.

Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w woj. podlaskim w 2011r.

Tab. 19. Ranking zawodów deficytowych w woj. podlaskim w 2011r. (wg grup 4-cyfrowych)

Lp	Kod grupy zaw.	Nazwa elementarnej grupy zawodów	Wskaźnik intensywności deficytu
1	"4214"	Windykatorzy i pokrewni	6,5
2	"9621"	Gońcy, bagażowi i pokrewni	5,5882
3	"5311"	Opiekunowie dziecięcy	3,2
4	"5312"	Asystenci nauczycieli	3,0769
5	"5153"	Gospodarze budynków	2,5387
6	"4110"	Pracownicy obsługi biurowej	2,1293
7	"3423"	Instruktorzy fitness i rekreacji ruchowej	1,8462
8	"7125"	Szklarze	1,7123
9	"3312"	Pracownicy do spraw kredytów, pożyczek i pokrewni	1,5926
10	"4419"	Pracownicy obsługi biura gdzie indziej niesklasyfikowani	1,5833
11	"8142"	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z tworzyw sztucznych	1,5333
12	"3433"	Pracownicy bibliotek, galerii, muzeów i informacji naukowej	1,4286
13	"4227"	Ankieterzy	1,375
14	"8141"	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów gumowych	1,3043
15	"7119"	Robotnicy robót stanu surowego i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	1,2941
16	"8111"	Górnicy podziemnej i odkrywkowej eksploatacji złóż i pokrewni	1,2589
17	"7116"	Robotnicy budowy dróg i pokrewni	1,2456
18	"7122"	Posadzkarze, parkieciarze i glazurnicy	1,2182
19	"3251"	Asystenci dentystyczni	1,1154
20	"9613"	Zamiatacze i pokrewni	1,1121

*) Grupy zawodów uszeregowano od najwyższego do najniższego wskaźnika intensywności deficytu. Im wyższy wskaźnik, tym większy deficyt.

Na podlaskim rynku pracy można wskazać następujące grupy zawodów deficytowych:

- na poziomie wykształcenia średniego:
  - windykatorzy, pracownicy obsługi biurowej, pracownicy biura, pracownicy do spraw kredytów, pożyczek, pracownicy bibliotek, galerii, muzeów i informacji naukowej, ankieterzy,
  - pracownicy usług osobistych, medycznych, rekreacji: opiekunowie dziecięcy,

Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w woj. podlaskim w 2011r.

asystenci nauczycieli, asystenci dentystyczni, instruktorzy fitness i rekreacji ruchowej,

- zawody robotników w budownictwie: szklarze, robotnicy robót stanu surowego, robotnicy budowy dróg, posadzkarze, parkieciarze i glazurnicy, górnicy podziemnej i odkrywkowej eksploatacji złóż oraz w przemyśle: operatorzy maszyn do produkcji wyrobów gumowych, operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z tworzyw sztucznych,
- zawody robotników niewykwalifikowanych: zmiatacze, gońcy, bagażowi.

Poniżej przedstawiono listę rankingową 30 najbardziej deficytowych specjalności na podlaskim rynku pracy.

Tab.20. Ranking 30 najbardziej deficytowych zawodów i specjalności w woj. podlaskim w 2011r. (wg 6-cyfrowego kodu)

Lp	Kod grupy zaw.	Zawody	Wskaźnik intensywności deficytu*)	Liczba ofert pracy zgłoszonych w 2011r.
1	"961301"	Robotnik oczyszczania miasta	32,0000	32
2	"411003"	Pracownik kancelaryjny	27,2857	191
3	"814204"	Operator maszyn i urządzeń do produkcji okien z tworzyw sztucznych	19,8571	139
4	"721205"	Spawacz metodą MIG	19,0000	38
5	"962106"	Kolporter	13,0000	65
6	"753102"	Gorseciarka	12,4000	62
7	"431202"	Pracownik do spraw ubezpieczeń	10,8000	54
8	"421403"	Windykator	9,2500	37
9	"531103"	Opiekunka dzieci w drodze do szkoły	5,8333	35
10	"811106"	Operator ładowarki	5,7143	40
11	"812190"	Pozostali operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji i przetwórstwa metali	5,6000	28
12	"531190"	Pozostali opiekunowie dziecięcy	4,875	39
13	"721204"	Spawacz metodą MAG	4,3000	43
14	"541308"	Pracownik ochrony fizycznej I stopnia	4,2000	21
15	"962105"	Goniec	3,5714	25
16	"311508"	Technik mechanik maszyn i urządzeń	3,4286	24
17	"531202"	Asystent nauczyciela przedszkola	3,3333	40
18	"833202"	Kierowca ciągnika siodłowego	3,1429	22
19	"334390"	Pozostali pracownicy administracyjni i sekretarze biura zarządu	3,1034	90

Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w woj. podlaskim w 2011r.

Lp	Kod grupy zaw.	Zawody	Wskaźnik intensywności deficytu*)	Liczba ofert pracy zgłoszonych w 2011r.
20	"325101"	Asystentka stomatologiczna*	3,0000	24
21	"816029"	Operator urządzeń przetwórstwa owocowo-warzywnego	2,8056	101
22	"515303"	Robotnik gospodarczy	2,6522	1838
23	"721290"	Pozostali spawacze i pokrewni	2,6316	50
24	"811104"	Operator koparki	2,5882	44
25	"722308"	Operator obrabiarek sterowanych numerycznie	2,5517	74
26	"341204"	Opiekunka środowiskowa*	2,5000	45
27	"331203"	Referent (asystent) bankowości	2,4375	39
28	"522304"	Sprzedawca w branży spożywczej	2,3500	47
29	"411090"	Pozostali pracownicy obsługi biurowej	2,1907	425
30	"817290"	Pozostali operatorzy urządzeń do obróbki drewna	2,1765	37

*) Zawody uszeregowano od najwyższego do najniższego wskaźnika intensywności deficytu. Im wyższy wskaźnik, tym większy deficyt; ranking obejmuje 30 najbardziej deficytowych zawodów, w których pracodawcy zgłosili zapotrzebowanie na co najmniej 20 pracowników.

4.3 Zawody zrównoważone

Na wojewódzkim rynku pracy wystąpiły w 2011r. 23 grupy zawodów zrównoważonych, tj. takich, w których wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) kształtował się w granicach 0,9 – 1,1. Stanowiły one 5,7% ogółu zawodów funkcjonujących w tym okresie na podlaskim rynku pracy.

Grupy zawodów o zrównoważonym popycie i podaży pracy na podlaskim rynku pracy zostały wskazane w poniższym zestawieniu.

Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w woj. podlaskim w 2011r.

Tab. 21. Zawody o zrównoważonym popycie i podaży w woj. podlaskim w 2011r. (wg grup 4-cyfrowych)

Lp	Kod grupy zaw.	Nazwa elementarnej grupy zawodów	Wskaźnik intensywności nadwyżki/ deficytu
1	"8332"	Kierowcy samochodów ciężarowych	0,9237
2	"7123"	Tynkarze i pokrewni	0,9592
3	"3322"	Przedstawiciele handlowi	0,9682
4	"8172"	Operatorzy maszyn i urządzeń do obróbki drewna	0,98
5	"5249"	Pracownicy sprzedaży i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	0,9876
6	"9412"	Pomoce kuchenne	0,9952
7	"2424"	Specjaliści do spraw szkoleń zawodowych i rozwoju kadr	1
8	"2434"	Specjaliści do spraw sprzedaży z dziedziny technologii teleinformatycznych	1
9	"2513"	Projektanci aplikacji sieciowych i multimediiów	1
10	"2521"	Projektanci i administratorzy baz danych	1
11	"2522"	Administratorzy systemów komputerowych	1
12	"3141"	Technicy nauk biologicznych (z wyłączeniem nauk medycznych)	1
13	"3333"	Pośrednicy pracy i zatrudnienia	1
14	"5163"	Pracownicy zakładów pogrzebowych	1
15	"5211"	Sprzedawcy na targowiskach i bazarach	1
16	"7212"	Spawacze i pokrewni	1
17	"9213"	Robotnicy pomocniczy przy uprawie roślin i hodowli zwierząt	1
18	"5245"	Pracownicy stacji obsługi pojazdów	1,0182
19	"9214"	Robotnicy pomocniczy w ogrodnictwie i sadownictwie	1,025
20	"8121"	Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji i przetwórstwa metali	1,0294
21	"3439"	Średni personel w zakresie działalności artystycznej i kulturalnej gdzie indziej niesklasyfikowany	1,0909
22	"4120"	Sekretarki (ogólne)	1,0921
23	"7121"	Dekarze	1,0926

W 2011r. wśród zawodów o zrównoważonym popycie i podaży pracy wystąpili przedstawiciele prawie wszystkich grup zawodów:

- na poziomie wykształcenia wyższego: kierunków informatycznych (projektanci

Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w woj. podlaskim w 2011r.

aplikacji sieciowych i multimediiów, projektanci i administratorzy baz danych, administratorzy systemów komputerowych, specjaliści do spraw sprzedaży z dziedziny technologii teleinformatycznych) oraz specjaliści do spraw szkoleń zawodowych i rozwoju kadr,

- średni personel: pośrednicy pracy i zatrudnienia, sekretarki (ogólne), średni personel w zakresie działalności artystycznej i kulturalnej, technicy nauk biologicznych (z wyłączeniem nauk medycznych),
- pracownicy handlu i usług: pracownicy sprzedaży i pokrewni, przedstawiciele handlowi, sprzedawcy na targowiskach i bazarach, pracownicy zakładów pogrzebowych, pracownicy stacji obsługi pojazdów,
- zawody robotników wykwalifikowanych w budownictwie i przemyśle: dekarze, tynkarze, spawacze, operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji i przetwórstwa metali, operatorzy maszyn i urządzeń do obróbki drewna,
- zawody związane z rolnictwem: robotnicy pomocniczy przy uprawie roślin i hodowli zwierząt, robotnicy pomocniczy w ogrodnictwie i sadownictwie,
- kierowcy samochodów ciężarowych.

PODSUMOWANIE I WNIOSKI

W 2011 roku nastąpiła stabilizacja sytuacji na podlaskim rynku pracy. Odnotowano wprawdzie wzrost poziomu bezrobocia, ale był on mniejszy niż w poprzednim roku. Nadal jednak skutki kryzysu są odczuwalne. W 2011 roku liczba zarejestrowanych bezrobotnych zwiększyła się o 2,2 tys. osób, tj. o 3,4%. Na przestrzeni roku procentowy udział bezrobotnych w liczbie ludności aktywnej zawodowo (stopa bezrobocia) zwiększył się o 0,3 punktu proc. do 14,1%.

W ciągu roku do urzędów pracy zgłosiło 75,5 tys. nowych osób bezrobotnych, tj. o 12,9 tys. osób mniej niż w poprzednim roku (o 14,6%) i były to głównie osoby bez zawodu, sprzedawcy, technicy ekonomiści, technicy mechanicy, ślusarze i robotnicy budowlani.

W 2011 roku pracodawcy zgłosili do urzędów pracy 16,7 tys. ofert pracy. W porównaniu do roku ubiegłego liczba ofert pracy zmniejszyła się o 8,9 tys. (o 34,7%).

W 2011 roku z rejestrów bezrobotnych odeszło 73,3 tys. osób, tj. o 12,5 tys. mniej niż w roku poprzednim. Zmniejszenie odpływów z bezrobocia spowodowane było głównie mniejszą liczbą podjęć pracy – w analizowanym okresie pracę podjęło 31,4 tys. bezrobotnych, tj. o 1,4 tys. mniej niż przed rokiem, a także mniejszą liczbą osób bezrobotnych podwyższających swoje kwalifikacje; z tytułu rozpoczęcia szkolenia lub stażu wyrejestrowano łącznie ok. 5,3 tys. osób, czyli o ponad 9 tys. mniej.

Nierównowaga między popytem na pracę a podażą pracy w 2011 br. pogłębiła się. Regionalny rynek pracy wykazuje znaczne dysproporcje między liczbą zarejestrowanych bezrobotnych (65,9 tys. osób w skali województwa) a liczbą ofert pracy będących w dyspozycji urzędów pracy (6,7 tys. ofert).

Bezrobocie w woj. podlaskim skoncentrowane jest w kilku sekcjach gospodarki, a mianowicie w przetwórstwie przemysłowym (22% ogółu zarejestrowanych w końcu 2011r. bezrobotnych uprzednio pracowało w tej sekcji), handlu; naprawie pojazdów samochodowych (20%), budownictwie (11%) i administracji publicznej i obronie narodowej (7%) oraz w kilku grupach zawodowych: robotników przemysłowych i rzemieślników (22% ogółu bezrobotnych), techników i innego średniego personelu (14%) i pracowników usług osobistych i sprzedawców (12%).

Jednocześnie z ww. sekcji PKD zgłaszane jest przez pracodawców największe zapotrzebowanie na nowych pracowników, a mianowicie: z przetwórstwa przemysłowego pochodziło 20% ogółu ofert wpływających do urzędów pracy, z handlu i

Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w woj. podlaskim w 2011r.

naprawy pojazdów samochodowych i administracji publicznej i obrony narodowej – po 17% oraz z budownictwa - 12%. Oferty pracy kierowane były przede wszystkim do pracowników usług osobistych i sprzedawców (27% zgłaszanych ofert), robotników przemysłowych i rzemieślników (19%), pracowników przy pracach prostych (14%) oraz pracowników biurowych (13%).

Nadmiar osób bezrobotnych w stosunku do oferowanych miejsc pracy występuje w większości grup zawodów. Zawody nadwyżkowe stanowiły na rynku pracy woj. podlaskiego 81% ogółu zawodów, z czego 26% zawodów nadwyżkowych to takie, w których w ciągu 2011r. pracodawcy w ogóle nie zgłosili ofert pracy. Do najbardziej nadwyżkowych zawodów należały przede wszystkim zawody związane z rolnictwem, zawody robotnicze w przemyśle maszynowym i elektronicznym (mechanicy maszyn i urządzeń rolniczych i przemysłowych, elektromechanicy i elektromonterzy) oraz z budownictwem (technicy budownictwa, murarze). Nadwyżka siły roboczej wystąpiła również w zawodach rzemieślniczych i usługowych (kucharze, fryzjerzy, krawcy, kuśnierze, kapelusznicy i pokrewni, piekarze, cukiernicy, stolarze meblowi, mechanicy pojazdów samochodowych). Także w wielu zawodach technicznych od lat notuje się przewagę podaży pracowników nad popytem na ich pracę (m.in. technicy nauk fizycznych i technicznych, średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych, technicy rolnictwa, technicy technologii żywności, technicy mechanicy), podobnie w zawodach specjalistów (filolodzy, historycy i politolodzy, archeolodzy, socjolodzy, wizytatorzy i specjaliści metod nauczania, ekonomiści, specjaliści ds. administracji i rozwoju, nauczyciele gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych).

Z kolei zawody deficytowe obejmowały 53 grupy i stanowiły 13% ogółu zawodów funkcjonujących na rynku pracy w 2011r. Na średnim poziomie wykształcenia pracodawcy zgłaszali niezaspokojony popyt na pracowników obsługi biurowej, pracowników biura, pracowników do spraw kredytów, pożyczek, pracowników bibliotek, galerii, muzeów i informacji naukowej, ankietatorów, windykatorów, a także pracowników usług osobistych, medycznych, rekreacji: opiekunów dziecięcych, asystentów nauczycieli, asystentów dentystycznych, instruktorów fitness i rekreacji ruchowej. Brakowało też robotników w budownictwie: robotników budowy dróg, robotników robót stanu surowego, posadzkarzy, parkieciarzy i glazurników, szklarzy, a także górników podziemnej i odkrywkowej eksploatacji złóż oraz w przemyśle: operatorów maszyn do produkcji wyrobów gumowych, operatorów maszyn do produkcji wyrobów z tworzyw sztucznych. Niezmiennie zgłaszany był duży popyt na robotników niewy-

Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w woj. podlaskim w 2011r.

kwalifikowanych: zmiataczy, gońców, багаżowych.

W 2011r. wyodrębniono 23 grupy zawodów wykazujących równowagę w relacji popyt - podaż pracy (ok. 6%). Wśród nich wystąpili przedstawiciele prawie wszystkich grup zawodowych. Wystąpiły tu zawody specjalistów kierunków informatycznych (projektanci aplikacji sieciowych i multimediiów, projektanci i administratorzy baz danych, administratorzy systemów komputerowych, specjaliści do spraw sprzedaży z dziedziny technologii teleinformatycznych) oraz specjaliści do spraw szkoleń zawodowych i rozwoju kadr, przedstawiciele średniego personelu (pośrednicy pracy i zatrudnienia, sekretarki, średni personel w zakresie działalności artystycznej i kulturalnej, technicy nauk biologicznych, z wyłączeniem nauk medycznych) i pracowników handlu i usług (pracownicy sprzedaży i pokrewni, przedstawiciele handlowi, sprzedawcy na targowiskach i bazarach, pracownicy zakładów pogrzebowych, pracownicy stacji obsługi pojazdów). Dużą część zawodów o zrównoważonym popycie i podaży stanowiły grupy zawodów robotników wykwalifikowanych w budownictwie i przemyśle (dekarze, tynkarze, spawacze, operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji i przetwórstwa metali, operatorzy maszyn i urządzeń do obróbki drewna), kierowcy samochodów ciężarowych, a także zawody związane z rolnictwem (robotnicy pomocniczy przy uprawie roślin i hodowli zwierząt, robotnicy pomocniczy w ogrodnictwie i sadownictwie).

Stały element podlaskiego rynku pracy stanowi długotrwałe bezrobocie, co znalazło swoje odbicie również w strukturze zawodowej podlaskich bezrobotnych. Zawody generujące długotrwałe bezrobocie obejmowały w końcu 2011r. ponad 29% całej zbiorowości bezrobotnych. Liczebność osób długotrwałe bezrobotnych na przestrzeni ostatniego roku znacznie wzrosła – odnotowano wzrost o 17% (przy ogólnym wzroście bezrobocia rzędu 3%). Do zawodów w największym stopniu generujących długotrwałe bezrobocie należą przede wszystkim zawody związane z budownictwem, przemysłem maszynowym, elektronicznym, spożywczym i odzieżowym, rolnictwem, zawody z grupy pracowników przy pracach prostych. Na część z nich zgłaszany jest ze strony pracodawców duży popyt, co powoduje pytanie z jednej strony o jakość kwalifikacji osób poszukujących pracy, a z drugiej – o oferowane warunki pracy.

Sporządziła:

Marzanna Wasilewska

